

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Εκλογικές δαπάνες κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α., θέματα αλλοδαπών και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με τον παρόντα νόμο η Κυβέρνηση καθιερώνει αρχές διαφάνειας και εκσυγχρονισμού στη διαδικασία ανάδειξης των νομαρχιακών και δημοτικών αρχών, καθώς και στην οικονομική διαχείριση των Ο.Τ.Α.. Επίσης ρυθμίζονται θέματα οφειλών των Ο.Τ.Α., καθώς και θέματα αλλοδαπών.

Μέρος πρώτο Οριοθέτηση εκλογικών δαπανών

Με το ν. 3023/2002 «Χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος. Έσοδα και δαπάνες, προβολή, δημοσιότητα και έλεγχος των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων βουλευτών» (ΦΕΚ 146 Α'), κατοχυρώθηκαν θεσμικά διαδικασίες ελέγχου και μπήκαν οι γενικές αρχές που πρέπει να διέπουν τον προεκλογικό αγώνα, προβλέφθηκε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες, μέτρα τα οποία θα βοηθήσουν στην αποφυγή αθέμιτου ανταγωνισμού και σε έναν υγιή προεκλογικό αγώνα.

Σήμερα στην αρχή της νέας νομαρχιακής, δημοτικής και κοινοτικής περιόδου, θεωρούμε κατάλληλη στιγμή τη θεσμοθέτηση ενός ίδιου νομοθετικού πλαισίου, που θα αφορά στην οριοθέτηση των δαπανών των εκλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σήμερα όλοι ξέρουμε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση ασκεί ένα μεγάλο μέρος αρμοδιοτήτων τοπικής σημασίας, διαχειρίζεται μεγάλης σημασίας θέματα, που αφορούν την ποιότητα ζωής των πολιτών, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, τη χορήγηση αδειών λειτουργίας κέντρων διασκέδασης, και όλων των ειδών των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, πολεοδομικά θέματα, ενοικιάσεις δημοτικών και κοινοτικών χώρων κ.λπ. Θέματα, τα οποία πολλές φορές μπορούν να υποκινήσουν το ενδιαφέρον μιας ιδιαιτερης αντιμετώπισης που μπορεί να αποβεί μοιραία για τους διαχειριστές της. Η τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία ζητά την ψήφο των πολιτών της κάθε 4 χρόνια βρίσκεται στο στόχαστρο πολλές φορές, ακριβώς γιατί ασκεί μεγάλη εξουσία επί των τοπικών υποθέσεων.

Χρέος της πολιτείας είναι να περιφρουρήσει τους υποψήφιους διαχειριστές της εξουσίας της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και να τους διασφαλίσει το κύρος και την αξιοπρέπεια με κανόνες διαφάνειας, νομιμότητας και απεξάρτησης από συμφέροντα και πολιτικές, που αφήνουν έκθετη μια συνεχή προσπάθεια της πολιτείας να ενισχύει το κύρος του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, μέσα από πολιτικές αναβάθμισης και ενίσχυσης του ρόλου τους, ο οποίος είναι αναπτυξιακός, κοινωνικός κ.λπ..

Η συγκέντρωση της οικονομικής δύναμης, η παντοδυναμία των μέσων μαζικής επικοινωνίας, ο κλονισμός της καλής πίστης, η εύκολη παραποίηση της πραγματικότητας κ.λπ. καθιστούν την αρχή της διαφάνειας και της νο-

μιμότητας κυρίαρχες και στο θέμα του εκλογικού αγώνα.

Για τους ανωτέρω λόγους και για άλλους πολλούς που μπορούμε να επικαλεστούμε, θεωρούμε ότι η θεσμοθέτηση, που επιχειρείται με τις διατάξεις του πρώτου μέρους του παρόντος νομοσχεδίου, της οριοθέτησης των εσόδων και δαπανών και του ελέγχου αυτών και στις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης, θεωρείται επιβεβλημένη.

Ειδικότερα με τις διατάξεις του πρώτου μέρους του παρόντος νομοσχεδίου γίνονται οι εξής ρυθμίσεις:

Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3 και 4 του πρώτου κεφαλαίου του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου, ρυθμίζονται για πρώτη φορά τα θέματα που αφορούν στον καθορισμό των εσόδων και των δαπανών των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές.

Συγκεκριμένα:

Έσοδα θεωρούνται τα ποσά τα οποία προκύπτουν από τακτικές και έκτακτες εισφορές μελών και φίλων, οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα, τα οποία διακινούνται μέσω τραπεζικών λογαριασμών. Ο σχετικός λογαριασμός τηρείται στο όνομα του υποψήφιου νομάρχη ή δημάρχου, καθώς και του οριζόμενου διαχειριστή του κάθε συνδυασμού. Κατάθεση στους λογαριασμούς αυτούς επιτρέπεται μόνο επώνυμα, με ευθύνη της τράπεζας ως προς τη διαπίστωση των στοιχείων ταυτότητας του καταθέτη.

Δαπάνες νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών θεωρούνται τα ποσά που αυτοί καταβάλλουν κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα ή κατά την προετοιμασία του, καθώς και η αξία των αποτιμώμενων σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων προς το συνδυασμό.

Επίσης καθορίζονται τα έσοδα και οι δαπάνες των υποψηφίων νομαρχών, δημάρχων, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων που χορηγούνται σε αυτούς και διατίθενται, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου για τις ανάγκες της. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται, ιδίως, κάθε ποσό που καταβάλλεται για την αγορά, έκδοση, κυκλοφορία και διακίνηση εντύπων, την καταχώριση και προβολή μηνυμάτων από τον τύπο και την παροχή κάθε μορφής υπηρεσιών από επιχειρήσεις διαφημίσεων, τύπου, και δημοσίων σχέσεων, καθώς και η αξία των αποτιμώμενων - σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια - σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων προς τους υποψηφίους.

Θεσμοθετείται απαγόρευση χρηματοδότησης και παροχών προς τους νομαρχιακούς και δημοτικούς συνδυασμούς, καθώς και προς τους υποψήφιους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους από ειδικές κατηγορίες φυσικών και νομικών προσώπων, όπως τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι οφειλέτες του οικείου Ο.Τ.Α. ή τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, φυσικά πρόσωπα που είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων εφημερίδων ή περιοδικών εντύπων πανελλήνιας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών, φυσικά πρόσωπα που είναι υπάλληλοι των οικείων Ο.Τ.Α. ή των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών. Οι παραβάτες της απαγόρευσης τιμωρούνται με φυλάκιση, αλλά και με χρηματικά πρόστιμα.

Θεσμοθετούνται ανώτερα όρια χρηματοδότησης από το ίδιο πρόσωπο συνδυασμών και υποψηφίων, κατά την

προεκλογική περίοδο. Οι χρηματοδότες που υπερβαίνουν τα όρια τιμωρούνται με φυλάκιση του ενός έτους, αλλά και με χρηματικά πρόστιμα.

Με τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7, 8 και 9 του δεύτερου κεφαλαίου του πρώτου μέρους, ρυθμίζονται για πρώτη φορά τα θέματα που άπτονται της προεκλογικής προβολής των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, καθώς και των απαγορεύσεων, κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα.

Συγκεκριμένα:

Ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με τους χώρους υπαίθριας προβολής μηνυμάτων και τις δαπάνες προβολής προεκλογικών μηνυμάτων των συνδυασμών από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Θεσμοθετούνται απαγορεύσεις για τους συνδυασμούς κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου που αφορούν κυρίως στη δημιουργία εκλογικών κέντρων, πέραν του ενός, για τους δημοτικούς συνδυασμούς και πέραν των τριών για τους νομαρχιακούς συνδυασμούς, καθώς και την ανάρτηση ή επικόλληση αεροπανώ, πανώ, αφισών και κάθε άλλου υλικού προβολής εκτός από τους συγκεκριμένους χώρους, που καθορίζονται για το σκοπό αυτόν.

Θεσμοθετούνται απαγορεύσεις για τους υποψηφίους κατά την προεκλογική περίοδο που αφορούν ιδίως στη ρητή απαγόρευση ίδρυσης εκλογικών τμημάτων από τους υποψηφίους αλλά και από τρίτους χάριν των υποψηφίων, καθώς και στους τρόπους διακίνησης του προεκλογικού υλικού.

Θεσμοθετείται ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων, στις οποίες συνυπολογίζεται και η αξία των αποτιμώμενων παροχών και διευκολύνσεων και προς τούτο καθορίζονται συντελεστές με πληθυσμιακά κριτήρια.

Με τις διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12 και 13 του τρίτου κεφαλαίου του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου θεσπίζονται κανόνες δημοσιότητας των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές.

Συγκεκριμένα:

Προβλέπεται η διαχείριση των οικονομικών των συνδυασμών να γίνεται από συγκεκριμένα πρόσωπα που ορίζονται από τον επικεφαλής του συνδυασμού και αν αυτό δεν γίνει ο συνδυασμός δεν θα μπορεί να συμμετέχει στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές.

Η εξουσία του διαχειριστή παύει μετά την καθ' οποιονδήποτε τρόπο περάτωση της διαχείρισης των οικονομικών των συνδυασμών περιλαμβανομένου και του κλειστού σχετικού τραπεζικού λογαριασμού.

Προβλέπεται επίσης ότι οι υποψήφιοι είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των οικονομικών τους.

Θεσμοθετείται η τήρηση βιβλίων εσόδων - εξόδων των συνδυασμών, στα οποία καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο όσων εισφέρουν, είτε με απευθείας καταβολή είτε μέσω τραπεζικού λογαριασμού στο συνδυασμό συνολικό ποσό μεγαλύτερο από διακόσια (200) ευρώ, καθώς και τα στοιχεία των προσώπων εκείνων, προς τα οποία καταβάλλεται οποιοδήποτε ποσό από το συνδυασμό, ανεξαρτήτως του είδους της δαπάνης.

Θεσμοθετείται η τήρηση από τους υποψηφίους ειδικών καταστάσεων που αναγράφονται τα εκλογικά τους έσοδα και οι εκλογικές τους δαπάνες.

Με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15 του τέταρτου κεφαλαίου του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου,

θεσμοθετείται η διαδικασία ελέγχου των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές.

Συγκεκριμένα:

Θεσμοθετείται η λειτουργία Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών, η οποία συγκροτείται σε επίπεδο νομού και αποτελείται από ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Σε περίπτωση που δεν λειτουργεί στο νομό δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται κατά την ίδια διαδικασία ο δικηγόρος του Δημοσίου, σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 24 του ν. 3086/2002 (ΦΕΚ 324 Α'). Στην Επιτροπή μετέχουν επίσης ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης ή της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης του νομού ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα, με αναπληρωτή του τον προϊστάμενο του τμήματος Διοίκησης της ίδιας Διεύθυνσης, ο Οικονομικός Έφορος της πρώτης κατά χρόνο σύστασης Δ.Ο.Υ. της έδρας του νομού, ο οποίος ορίζει και τον αναπληρωτή του, ένας εκπρόσωπος της Ε.Ν.Α.Ε. ή της Τ.Ε.Δ.Κ. του νομού, ανάλογα, ο οποίος δεν υπήρξε υποψήφιος, καθώς και ο προϊστάμενος των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο νομό ο οποίος ορίζει και τον αναπληρωτή του.

Η Επιτροπή συγκαλείται για τον έλεγχο των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων με απόφαση του Προέδρου της και εξετάζει λεπτομερώς τα βιβλία και τα παραστατικά των συνδυασμών και των υποψηφίων και συντάσσει αναλυτική έκθεση. Στον έλεγχο που διεξάγεται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο από την Επιτροπή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

Θεσμοθετείται η λειτουργία Επιτροπής Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων που συνιστάται σε κάθε νομό από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία ενεργεί, ως ειδικό όργανο. Η Επιτροπή συγκροτείται σε επίπεδο νομού και αποτελείται από το Διευθυντή της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης ή της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης των νομών ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον προϊστάμενο του τμήματος Διοίκησης της ίδιας Διεύθυνσης και από έναν εκπρόσωπο της Ε.Ν.Α.Ε. και της Τ.Ε.Δ.Κ. του νομού, ο οποίος δεν είναι υποψήφιος. Η Επιτροπή παραλαμβάνει και ελέγχει καταγγελίες, οι οποίες αφορούν την τήρηση των υποχρεώσεων των συνδυασμών και των υποψηφίων, που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις κατ' εξουσιοδότηση του εκδοθείσες αποφάσεις, μόνον εφόσον είναι έγγραφες, επώνυμες και υποβληθούν μέχρι του πέρατος της διεξαγωγής της ψηφοφορίας.

Με τις διατάξεις των άρθρων 16, 17, 18, 19 και 20 του πέμπτου κεφαλαίου του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις, καθώς και η διαδικασία έκπτωσης από τα αξιώματα του νομάρχη, δημάρχου, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων, σε περιπτώσεις παραβίασης διατάξεων του παρόντος νόμου. Επίσης, θεσπίζονται πρόστιμα για τους συνδυασμούς, αλλά και διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε βάρος τρίτων, που παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Τέλος με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του τελευταίου κεφαλαίου του πρώτου μέρους του παρόντος σχεδίου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις δημοσκοπή-

σεις που διενεργούνται πριν, αλλά και κατά την ημέρα της ψηφοφορίας και ρυθμίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου εφαρμόζονται σε όλες τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και στους δήμους της χώρας.

Μέρος δεύτερο Οικονομική Διοίκηση και Διαχείριση των Ο.Τ.Α.

Με τις διατάξεις των άρθρων 23 και 24 του πρώτου κεφαλαίου του μέρους αυτού του παρόντος σχεδίου ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα με τον προληπτικό έλεγχο των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού και τον κατασταλτικό έλεγχο των δαπανών των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού από τις υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου εξασφαλίζοντας τη διαφάνεια στην οικονομική τους διοίκηση και διαχείριση.

Συγκεκριμένα με την παράγραφο 1 του άρθρου 23 καθορίζεται ο πληθυσμός του δήμου ή της κοινότητας που θα υπάγεται στον προληπτικό έλεγχο. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζονται τα αρμόδια όργανα που θα ασκούν τον προληπτικό έλεγχο στους Ο.Τ.Α., τα οποία θα ορίζονται μετά από απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Επίσης θεσπίζονται εξαιρέσεις ορισμένων κατηγοριών δαπανών των Ο.Τ.Α. που έχουν να κάνουν με την πληρωμή των αποδοχών των τακτικών υπαλλήλων, με τις αποδόσεις των ασφαλιστικών εισφορών, των φόρων κ.λπ., με τα μισθώματα, το ηλεκτρικό ρεύμα, τις δαπάνες για την ύδρευση και την τηλεφωνία.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 καθιερώνεται και κατασταλτικός έλεγχος, ο οποίος θα είναι δειγματοληπτικός και θα διενεργείται από την ίδια υπηρεσία του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που θα ασκεί και τον προληπτικό έλεγχο. Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου καθιερώνεται ότι από το έτος 2004 θα ξεκινήσει η υποβολή κατ' έτος των απολογισμών των Ο.Τ.Α., με την υποβολή των εκθέσεων και πράξεων των αρμόδιων οργάνων, στην αρμόδια υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα στοιχεία αυτά θα φυλάσσονται με ευθύνη των προϊσταμένων των αρμόδιων υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. σε ασφαλές μέρος και δεν θα καταστρέφονται πριν γίνει ο προβλεπόμενος έλεγχος.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 24 προβλέπεται η κάλυψη των δαπανών των υπηρεσιακών αναγκών που θα προκύψουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και με την παράγραφο 5 παρέχεται εξουσιοδότηση έκδοσης απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για ρύθμιση θεμάτων που τυχόν θα ανακύψουν κατά την εφαρμογή των ανωτέρω.

Με την παράγραφο 7 του άρθρου 24 υποχρεώνονται οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., τα πιστωτικά ιδρύματα γενικά και τα φυσικά πρόσωπα επίσης, να δίνουν αν τους ζητηθεί, κάθε στοιχείο σχετικό στα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 24, για την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών, προβλέπεται σύσταση θέσεων προσωπικού στο Ελεγκτικό Συνέδριο και διαδικασία πρόσληψης αυτού πάντα υπό τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π..

Με τις διατάξεις των άρθρων 25, 26, 27, 28 και 29 του δεύτερου κεφαλαίου του μέρους αυτού επιχειρείται ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) - Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας- που αφορούν το οικονομικό - διαχειριστικό σύστημα των Ο.Τ.Α.

α΄ βαθμού.

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 25 τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄), σχετικά με τη εκ νέου οριοθέτηση των δαπανών των Ο.Τ.Α. που περιλαμβάνονται στους οικείους προϋπολογισμούς.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 25 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και αποσαφηνίζονται οι ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία και τον τρόπο εκτέλεσης των σχετικών έργων και συγκεκριμενοποιούνται οι ευθύνες των αρμόδιων οργάνων σε περίπτωση παραβίασης αυτών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 25 τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 218, 219 και 220 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) με στόχο τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας κατάρτισης και ψήφισης του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. και της οριοθέτησης των διαδικασιών ως προς την πληρωμή των υποχρεωτικών δαπανών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 25, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 221 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και παρέχεται η δυνατότητα, ώστε κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους να επιτρέπεται η διάθεση πιστώσεων που προέρχονται μόνο από μη ειδικευμένα έσοδα τα οποία έχουν εγγραφεί για έργα που δεν έχουν εκτελεστεί και δεν μπορούν πια να εκτελεστούν στο διάστημα που απομένει, για την πληρωμή άλλων δαπανών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 25 τροποποιείται το άρθρο 222 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και εκσυγχρονίζεται ο τρόπος ελέγχου των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α..

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 26 τροποποιούνται τα άρθρα 223 και 224 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και εκσυγχρονίζεται η διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του απολογισμού των δήμων και κοινοτήτων και με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 26 οριοθετείται η διαδικασία υποβολής στοιχείων των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και θεσμοθετείται η διαδικασία καθορισμού δεικτών αξιολόγησης της οικονομικής διαχείρισης των ανωτέρω φορέων.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 27 τροποποιούνται τα άρθρα 228, 229 και 231 αντίστοιχα, και εκσυγχρονίζονται οι διαδικασίες διεξαγωγής της ταμιακής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α., της είσπραξης των εσόδων αλλά και της αναστολής των χρεών και των διευκολύνσεων των οφειλετών.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 28 ρυθμίζεται εκ νέου το θέμα των ταμειακών διαθεσίμων των Ο.Τ.Α. και το θέμα της πάγιας προκαταβολής και με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 28, προστίθεται παράγραφος στο άρθρο 235 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) με στόχο την οριοθέτηση της απαλλαγής - σε δήμους με ταμειακή υπηρεσία - οφειλετών από τις προσαυξήσεις εφόσον η εκπρόθεσμη καταβολή οφειλεται σε συγκεκριμένους λόγους.

Με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 28 προστίθεται παράγραφος στο άρθρο 236 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄), με την οποία δίνεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκη-

σης και Αποκέντρωσης με την οποία μπορεί να τροποποιηθούν οι διατάξεις του π.δ. 315/1999 (ΦΕΚ 302 Α'), οι οποίες αναφέρονται στον τύπο και το περιεχόμενο του προϋπολογισμού των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α..

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 29 ρυθμίζονται τα σχετικά με τις ευθύνες του προέδρου κοινότητας θέματα.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας της δημαρχιακής επιτροπής και ευθυνών του δημάρχου.

Με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 29 ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της παραγραφής των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α., καθώς και του νόμιμου τόκου και του τόκου υπερημερίας κάθε οφειλής των Ο.Τ.Α..

**Μέρος τρίτο
Ρυθμίσεις οφειλών Ο.Τ.Α.- Θέματα αλλοδαπών
και άλλες διατάξεις**

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δυνατότητας εξυγίανσης των οικονομικών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού της χώρας.

Ειδικότερα:

1. Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι σε περίπτωση εξόφλησης εφάπαξ και μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος σχεδίου νόμου, των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των δήμων και κοινοτήτων προς το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και το Ι.Κ.Α., το ΤΥΔΚΥ και το ΤΑΔΚΥ, οι εν λόγω υποχρεώσεις περιορίζονται στο ποσό της κύριας οφειλής, δεν καταβάλλονται δηλαδή προσαυξήσεις ή άλλες πρόσθετες επιβαρύνσεις.

2. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι και άλλες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, πέραν αυτών της παραγράφου 1 του παρόντος, των δήμων και των κοινοτήτων, είναι δυνατόν να τακτοποιηθούν με τις διαδικασίες του παρόντος άρθρου, δηλαδή με δανεισμό από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3. Με την παράγραφο 3 παρέχεται η δυνατότητα τακτοποίησης των χρεωστικών ανοιγμάτων των Δήμων και Κοινοτήτων, με σύναψη δανείου από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

4. Με τις παραγράφους 4, 5 και 5α ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του επιτοκίου των χορηγούμενων δανείων και προβλέπεται η αναπροσαρμογή αυτών την 1.1. κάθε έτους υποχρεωτικά και για όλη τη διάρκεια εξυπηρέτησης των δανείων, ρύθμιση η οποία ισχύει και για τα δάνεια τα αναφέρομενα στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 2744/1999, η οποία καταργείται.

5. Με την παράγραφο 6 εξασφαλίζεται η αποκλειστικότητα της διάθεσης του προϊόντος των δανείων αυτών, για το σκοπό που χορηγήθηκαν.

6. Με τις παραγράφους 7 και 8 προσδιορίζονται οι δυνάμεινοι να υπαχθούν στις διατάξεις αυτές δήμοι και κοινότητες, με βάση τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα τακτικά τους έσοδα.

7. Η παράγραφος 9 αναφέρεται στον προσδιορισμό του χρόνου αποτιληρωμάτς των δανείων.

8. Στην παράγραφο 10 ορίζεται ότι η εξυπηρέτηση των χορηγούμενων δανείων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα γίνεται με παρακράτηση των Κ.Α.Π. που δικαιούται κάθε δήμος ή κοινότητα ή άλλων εσόδων που είναι δυνατόν να εκχωρηθούν, στην περίπτωση που δεν επαρκούν οι

Κ.Α.Π..

9. Η παράγραφος 11 προβλέπει την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, για τη ρύθμιση διαδικαστικών ή άλλων θεμάτων που θα προκύψουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 31 ρυθμίζεται η είσοδος - παραμονή και εργασία μιας κατηγορίας αλλοδαπών, εργαζομένων ως αρχηγών οργανωμένων ομάδων τουρισμού. Η αναγκαιότητα της ρύθμισης αυτής προκύπτει λόγω έλλειψης οποιασδήποτε πρόβλεψης στο ισχύον νομικό πλαίσιο για την κατηγορία αυτή των εργαζομένων, οι οποίοι ενισχύουν τον ελληνικό τουρισμό, προβάλλοντας τη χώρα στους αλλοδαπούς επισκέπτες.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζεται το ζήτημα της νόμιμης παραμονής στη χώρα εκείνων των αλλοδαπών που αποδεδειγμένα είναι αδύνατο να εφοδιαστούν με διαβατήριο, δοθέντος ότι η άδεια παραμονής, η οποία έχει πλέον τη μορφή αυτοκόλλητης ετικέτας, επικολλάται επί ισχυρού διαβατηρίου, σύμφωνα με τον 1030/02 Κανονισμό του Συμβουλίου της Ε.Ε..

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η αρμοδιότητα βεβαίωσης της νόμιμης διαμονής ανήκει στον οικείο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η βεβαίωση του οποίου, ως διοικητική πράξη καθιδρύει όλες τις υποχρεώσεις και παρέχει όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από το ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α').

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 32 απλοποιείται η διαδικασία αλλαγής του εργασιακού καθεστώτος των αλλοδαπών και αποφεύγεται η άσκοπος ταλαιπωρία τους για το λόγο αυτόν, δεδομένου ότι στο εξής ο αλλοδαπός δεν θα απαιτείται να εφοδιάζεται με την αντίστοιχη ειδική θεώρηση εισόδου από το ελληνικό προξενείο της χώρας καταγωγής του.

Ομοίως με την ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι η εξέταση λόγω ασφάλειας και δημόσιας τάξης είναι προαπαιτούμενο στοιχείο μόνο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής και κατά τη μετατροπή της σε αορίστου χρόνου. Σε κάθε άλλη περίπτωση ανανέωσης οι λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια ελέγχονται μετά τον εφοδιασμό του αλλοδαπού με τη σχετική άδεια και αν διαπιστωθεί η συνδρομή των ανωτέρω λόγων η άδεια διαμονής ανακαλείται υποχρεωτικά.

Με την προωθούμενη διάταξη της παραγράφου 2 αποσαφηνίζεται η φιλοσοφία της άδειας εργασίας, στην οποία δεν αποδίδεται πλέον τοπική ισχύς. Το έντυπο που θα εκδοθεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα ρυθμίζει το θέμα της αλλαγής εργοδότη και θα αποδεσμεύσει τις υπηρεσίες των νομαρχιών από πρόσθετο φόρτο εργασίας. Τέλος με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί ομοιογενής αντιμετώπιση των περιπτώσεων σε όλη την επικράτεια.

Με τις παραγράφους 3 και 4 αυξάνεται η διάρκεια της άδειας διαμονής σε δύο έτη και ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή δύναται να χορηγείται άδεια διαμονής αδριστής διάρκειας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποφεύγεται η συνεχής ταλαιπωρία και ο συνωστισμός των αλλοδαπών στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες μπορούν να εκδίδουν τις άδειες διαμονής εγκαίρως και μέσα στις τασσόμενες κάθε φορά προθεσμίες.

Παράλληλα μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα έκδοσης των ανωτέρω αδειών διαμονής από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στον οι-

κείο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και η ενιαία παρακολούθηση των φακέλων των αλλοδαπών και παράλληλα ενισχύεται ο επιτελικός ρόλος του Υπουργείου.

Με την παράγραφο 5 και σε συνάρτηση με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 3 και 4 επιμηκύνεται η διάρκεια και ο χρόνος ανανέωσης της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης δεδομένου ότι εξασφαλίζεται η έκδοση ισόχρονης άδειας διαμονής του «κύριου κατόχου» με αυτή των λοιπών μελών της οικογένειας του και δεν βλάπτεται η οικογενειακή συνοχή.

Με την παράγραφο 6 δίνεται η δυνατότητα στους αλλοδαπούς, οι οποίοι έλαβαν αυτοτελή άδεια διαμονής ως μέλη οικογένειας αλλοδαπού, να μπορούν να λαμβάνουν άδεια εργασίας ή άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ώστε να μπορούν να επιβιώνουν αυτοτελώς και νομίμως στη χώρα.

Με την παράγραφο 7 δίνεται η δυνατότητα σε αλλοδαπούς οι οποίοι έλαβαν άδεια διαμονής για λόγους ιδίως ανθρωπιστικής φύσεως να ανανεώσουν την άδεια παραμονής τους για έναν από τους λόγους του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α'), εφόσον εκλείψουν οι λόγοι που επέβαλαν τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας και να επιτευχθεί η επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Με την παράγραφο 8 επιτυγχάνεται η ισόχρονη διάρκεια της άδειας διαμονής με την άδεια εργασίας που προβλέπεται ήδη από τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 2910/2001 όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ν. 3013/2002.

Με την παράγραφο 9 ρυθμίζεται το ζήτημα της νόμιμης απασχόλησης των αλλοδαπών που αδειοδοτήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1β του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α').

Εν προκειμένω καλύπτεται το υφιστάμενο κενό στην ισχύουσα νομοθεσία και η άδεια παραμονής επέχει πλέον και θέση άδειας εργασίας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 33 ρυθμίζονται θέματα εκποίησης αυθαίρετων κατεχόμενων κοινοτικών και δημοτικών εκτάσεων σε ακτήμονες, καθόσον με τις διατάξεις του άρθρου 28 του καταργηθέντος νόμου 1080/1980 (ΦΕΚ 246 Α') επιτρεπόταν η εκποίηση αυθαίρετων κατεχόμενων κοινοτικών και δημοτικών εκτάσεων.

Επειδή όμως ακτήμονες της περιοχής δεν έλαβαν γνώση της αναφερόμενης διάταξης, προφανώς από έλειψη ενημέρωσης, η προτεινόμενη ρύθμιση δίνει λύση σε μία πραγματική κοινωνική ανάγκη.

Γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις οι κατέχοντες αυθαίρετα κοινοτικές και δημοτικές εκτάσεις, στην πλειοψηφία τους είναι κατά κύριο επίγγελμα γεωργοί χαμηλού εισοδήματος οι οποίοι με μόχθο και προσωπικές δαπάνες, μετέτρεψαν τις άγονες αυτές εκτάσεις σε καλλιεργήσιμες και σχετικά αποδοτικές.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Σ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. Ρέππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. Πετσάλνικος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Φλωρίδης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Εκλογικές δαπάνες κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α., θέματα αλλοδαπών και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΙΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΣΟΔΑ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Άρθρο 1

Έσοδα και δαπάνες νομαρχιακών και Δημοτικών συνδυασμών

1. Έσοδα νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών είναι, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα ποσά που προέρχονται από κάθε πηγή και ίδιως από τακτικές και έκτακτες εισφορές πολιτών οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα.

2. Δαπάνες νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών είναι, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα ποσά που δαπανούν αυτοί για την προετοιμασία και διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα, όπως αυτά προκύπτουν από τα αντίστοιχα παραστατικά, καθώς και η αξία των παροχών και διευκολύνσεων προς συνδυασμό που αποτύπωνται σε χρήμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και της Ε.Ν.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι κατηγορίες των παροχών και διευκολύνσεων, οι οποίες συνυπολογίζονται στις εκλογικές δαπάνες, καθώς και τα κριτήρια, τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία αποτίμησής τους σε χρήμα.

4. Τα έσοδα και οι δαπάνες των νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών διακινούνται μέσω λογαριασμών, που τηρούνται σε τράπεζες, εγκατεστημένες στην Ελλάδα, σε ποσοστό τουλάχιστον 60% του συνολικού ύψους τους. Ο σχετικός λογαριασμός τηρείται στο όνομα του υποψήφιου νομάρχη ή δημάρχου, καθώς και του οριζόμενου διαχειριστή κατά την πρόβλεψη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου.

Κατάθεση στους ανωτέρω λογαριασμούς επιτρέπεται, εφόσον υπάρξει συναίνεση των προσώπων στο όνομα των οποίων τηρούνται, και γίνονται μόνον επώνυμα, με ευθύνη της τράπεζας ως προς τη διαπίστωση των στοιχείων ταυτότητας του καταθέτη.

Το ύψος του λογαριασμού δεν μπορεί να υπερβεί το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών των συνδυασμών, σύμφωνα με την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 9 παράγραφος 1.

Άρθρο 2

Έσοδα και δαπάνες των υποψηφίων

1. Έσοδα των υποψήφιων νομαρχών, δημάρχων, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων, για την εφαρμο-

γή των διατάξεων του παρόντος νόμου, είναι τα ποσά που χορηγούνται σε αυτούς, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου για τις ανάγκες της.

2. Δαπάνες των υποψήφιων νομαρχών, δημάρχων, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, είναι τα ποσά που διαθέτουν οι υποψήφιοι κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου για την αντιμετώπιση των αναγκών της. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται, ίδιως, κάθε ποσό που καταβάλλεται για, την αγορά, έκδοση, κυκλοφορία και διακίνηση εντύπων, την καταχώριση και προβολή μηνυμάτων από τον τύπο και την παροχή κάθε μορφής υπηρεσιών από επιχειρήσεις διαφημίσεων, τύπου και δημοσίων σχέσεων, καθώς και η αξία των αποτιμώμενων σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων προς τους υποψηφίους.

3. Για τον καθορισμό των αποτιμώμενων σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων, των κριτηρίων, των αρμόδιων οργάνων και της διαδικασίας αποτίμησής τους εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 1 παρ. 3 του παρόντος.

4. Προεκλογική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, είναι το δίμηνο χρονικό διάστημα, που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών.

Άρθρο 3

Απαγορεύσεις στη χρηματοδότηση συνδυασμών και υποψηφίων

1. Απαγορεύονται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς τους νομαρχιακούς και δημοτικούς συνδυασμούς, καθώς και προς τους υποψηφίους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους από:

α. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι οφειλέτες του οικείου Ο.Τ.Α., για ποσό ανώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.

γ. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

δ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

ε. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελλήνιας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών.

στ. Φυσικά πρόσωπα που είναι υπάλληλοι των οικείων Ο.Τ.Α. ή των αντίστοιχων νομικών προσώπων τους δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

2. Σε περίπτωση χρηματοδότησης ή άλλων παροχών, κατά παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, όποιος χρηματοδότησε ή προέβη στην παροχή τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο ετών και χρηματική ποινή όχι κατώτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ ούτε ανώτερη των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι κατά το άρθρο 10 υπεύθυνοι των νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών ή οι υποψήφιοι νομάρχες, δημάρχοι, νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι, εφόσον μέχρι την παραμονή των εκλογών δεν πρόβαλαν οποιαδήποτε αντίρρηση και αποδέχονται την κατάθεση.

Άρθρο 4

Όρια χρηματοδότησης

1. Η χρηματοδότηση συνδυασμών, από το ίδιο πρόσω-

πο, κατά την προεκλογική περίοδο, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

2. Η χρηματοδότηση υποψηφίων, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, από το ίδιο πρόσωπο, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ.

3. Σε περίπτωση χρηματοδότησης κατά παράβαση των παραγράφων 1 και 2 ο χρηματοδότης τιμωρείται με φυλάκιση έως ενός έτους και χρηματική ποινή όχι κατώτερη των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ ούτε ανώτερη των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

4. Με πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ τιμωρούνται και οι υπεύθυνοι των συνδυασμών κατά το άρθρο 10 του παρόντος νόμου και οι υποψηφίοι που, καίτοι εγνώριζαν, αποδέχθηκαν τη χρηματοδότηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΝΟΜΑΡΧΩΝ - ΔΗΜΑΡΧΩΝ - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Άρθρο 5

Χώροι υπαίθριας προβολής μηνυμάτων

Για τους χώρους υπαίθριας προβολής μηνυμάτων των συνδυασμών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 6

Δαπάνες προβολής προεκλογικών μηνυμάτων των συνδυασμών από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα

Η καταβαλλόμενη από τους συνδυασμούς δαπάνη στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα για την προβολή προεκλογικών μηνυμάτων λογίζεται ως εκλογική δαπάνη.

Η δωρεάν διάθεση ραδιοτηλεοπτικού χρόνου εντάσσεται στις παροχές και διευκολύνσεις, οι οποίες συνυπολογίζονται στις εκλογικές δαπάνες και η αξία τους αποτιμάται σε χρήμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος.

Άρθρο 7

Απαγορεύσεις για τους συνδυασμούς κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου

1. Η δημιουργία εκλογικών κέντρων, από τους οικείους συνδυασμούς, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, για μεν τις δημοτικές εκλογές δεν είναι επιτρεπτή πέραν του ενός για δε τις νομαρχιακές εκλογές πέραν των τριών.

2. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου απαγορεύεται στους συνδυασμούς η ανάρτηση ή επικόλληση αεροπανώ, πανώ, αφισών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, εκτός των χώρων της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α').

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται οι ώρες λειτουργίας και η κλίμακα έντασης των μεγαφωνικών εγκαταστάσεων των εκλογικών κέντρων, των γραφείων και των οχημάτων των συν-

δυασμών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Τις ώρες της κοινής ησυχίας απαγορεύεται η χρήση των παραπάνω εγκαταστάσεων. Επίσης απαγορεύεται η χρήση τους, εφόσον γειτνιάζουν με νοσηλευτικά ιδρύματα και σχολεία.

4. Κατά την ημέρα διενέργειας των νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών, καθώς και την παραμονή αυτής απαγορεύονται οι συγκεντρώσεις και οποιαδήποτε άλλη προεκλογική δραστηριότητα, όπως πραγματοποίηση ομιλιών, ανάρτηση και διανομή αφισών και εντύπων, μετάδοση εκπομπών και μηνυμάτων προεκλογικού περιεχομένου.

Άρθρο 8

Απαγορεύσεις για τους υποψηφίους κατά την προεκλογική περίοδο

Κατά την προεκλογική περίοδο απαγορεύεται στους υποψηφίους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους:

α. Η λειτουργία εκλογικών κέντρων από υποψηφίους ή από τρίτους χάριν υποψηφίων.

Η παραχώρηση της χρήσης ή η μίσθωση υπαίθριων ή στεγαζόμενων χώρων, από και προς τρίτους, για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων και εντευκτηρίων, κάθε μορφής, σε σχέση με την προβολή υποψηφιότητας, συνιστά ποινικό αδίκημα για τους κύριους των ακινήτων, τους εκμισθωτές και τους μισθωτές τούτων, το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

β. Η ανάρτηση ή επικόλληση σε εξωτερικούς, δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, καθώς και σε κάθε μορφής αυτοκινούμενα μέσα, αεροπανώ, πανώ, γιγαντοαφισών, αφισών, φωτογραφιών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, η εγκατάσταση πρόσκαιρων κατασκευών οποιασδήποτε μορφής για την προσωπική τους προβολή, καθώς και η χρήση χρωστικών ουσιών και η αναγραφή συνθημάτων σε οποιονδήποτε εξωτερικό χώρο.

Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων υποχρεούνται για την άμεση καθαίρεση των αεροπανώ και πανώ, την αποκόλληση των γιγαντοαφισών, αφισών, φωτογραφιών κ.λπ., την αποσυναρμολόγηση των πρόσκαιρων κατασκευών και τον καθαρισμό από χρωστικές ουσίες των εξωτερικών χώρων. Παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική έγγραφη ενημέρωση από την Τοπική Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων του άρθρου 15 του παρόντος νόμου, επισύρει την κύρωση της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του νόμου αυτού.

γ. Η διακίνηση κάθε μορφής ένθετων φυλλαδίων μέσω του τύπου ή μέσω καταστημάτων δημοσίων υπηρεσιών και υπηρεσιών του ευρύτερου δημόσιου τομέα που βρίσκονται εντός της διοικητικής περιφέρειας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του οικείου Δήμου.

δ. Η διακίνηση προεκλογικού υλικού από υποψηφίους μέσω του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. των Ο.Τ.Α..

Άρθρο 9

Ανώτατο όριο των εκλογικών δαπανών των συνδυασμών και των υποψηφίων

1. Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο των εκλογικών δαπανών των συνδυασμών δεν μπορεί να υπερβαίνει το αντίστοιχο επιτρεπόμενο, αθροιστικά, ποσό για το σύνο-

λο των υποψηφίων του, όπως τούτο υπολογίζεται σύμφωνα με την πρόβλεψη της επόμενης παραγράφου.

2. Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο στις εκλογές, στις οποίες συνυπολογίζεται και η αξία των αποτιμώμενων παροχών και διευκολύνσεων, καθορίζεται ανάλογα με τον πληθυσμό του Δήμου ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στους οποίους θέτει υποψηφιότητα. Για τον καθορισμό του, πολλαπλασιάζεται το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ επί συντελεστή ανάλογα με τον πληθυσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του Δήμου, ως εξής:

α) Σε Δήμους με πληθυσμό 5.000 - 30.000 κατοίκους ο συντελεστής ορίζεται σε μία (1) μονάδα.

β) Σε Δήμους με πληθυσμό 30.000 - 60.000 κατοίκους ο ανωτέρω συντελεστής ορίζεται σε μιάμιση (1,5) μονάδα.

γ) Σε Δήμους με πληθυσμό 60.000 - 100.000, καθώς και σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με πληθυσμό έως 100.000 κατοίκους ο συντελεστής ορίζεται σε δύο (2) μονάδες.

δ) Σε Δήμους με πληθυσμό 100.000 - 150.000, καθώς και σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με πληθυσμό 100.000 - 150.000 κατοίκους ο συντελεστής ορίζεται σε δύομισι (2,5) μονάδες.

ε) Σε Δήμους με πληθυσμό 150.000 - 200.000 κατοίκους, καθώς και σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με πληθυσμό 150.000 - 200.000 κατοίκους ο συντελεστής ορίζεται σε τρεις (3) μονάδες.

στ) Σε Δήμους ή σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους για κάθε 50.000 κατοίκους πάνω από τις 200.000 ο συντελεστής αυξάνεται κατά μισή (0,5) μονάδα.

Για τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Κυκλαδών και Δωδεκανήσου ισχύει ο μεγαλύτερος κατά τα ανωτέρω ορίζομενος συντελεστής.

3. Το ανώτατο όριο επιτρεπόμενων εκλογικών δαπανών, που προκύπτει με βάση τους υπολογισμούς της προηγούμενης παραγράφου, προσδιορίζεται για κάθε Δήμο και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Οι συντελεστές της παραγράφου 2 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (Ε.Ν.Α.Ε.) και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο δήμαρχο ή νομάρχη συμπεριλαμβάνεται στο αντίστοιχο ανώτατο όριο που προβλέπεται για το συνδυασμό του.

6. Η καταβαλλόμενη από τους υποψηφίους δαπάνη στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα για την προβολή προεκλογικών μηνυμάτων λογίζεται ως εκλογική δαπάνη.

Η δωρεάν διάθεση ραδιοτηλεοπτικού χρόνου στους υποψηφίους εντάσσεται στις παροχές και διευκολύνσεις, οι οποίες συνυπολογίζονται στις εκλογικές δαπάνες και η αξία τους αποτιμάται σε χρήμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Άρθρο 10

Αρμοδιότητα ή ευθύνη διαχείρισης των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων

1. Η διαχείριση των οικονομικών των συνδυασμών γίνεται από συγκεκριμένα πρόσωπα που ορίζονται από τον επικεφαλής του συνδυασμού και γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών. Συνδυασμός που δεν έχει ορίσει σύμφωνα με τα ανωτέρω τα πρόσωπα που θα διεξαγάγουν τη διαχείριση των οικονομικών του δεν δύναται να ανακηρυχθεί από το αρμόδιο πρωτοδικείο και δεν μπορεί να συμμετέχει στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές.

Η εξουσία του οριζόμενου διαχειριστή παύει μετά την καθ' οινδήποτε τρόπο περάτωση της διαχείρισης των οικονομικών των συνδυασμών, περιλαμβανομένου και του κλεισίματος του σχετικού τραπεζικού λογαριασμού.

2. Οι υποψήφιοι είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των οικονομικών τους.

Άρθρο 11 Βιβλία εσόδων - δαπανών

1. Οι συνδυασμοί τηρούν διπλότυπο ειδικό βιβλίο, στο οποίο καταχωρούνται υποχρεωτικά όλα τα έσοδα και οι δαπάνες τους κατά την προεκλογική περίοδο.

Το βιβλίο εσόδων - δαπανών θεωρεί, κατά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης της Περιφέρειας (αν πρόκειται για το νομό της έδρας της Περιφέρειας) και στους άλλους νομούς ο Διευθυντής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης της Περιφέρειας.

2. Στο βιβλίο καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο όσων εισφέρουν, είτε με απευθείας καταβολή είτε μέσω τραπεζικού λογαριασμού, στο συνδυασμό συνολικό ποσό μεγαλύτερο από διακόσια (200) ευρώ, καθώς και τα στοιχεία των προσώπων εκείνων, προς τα οποία καταβάλλεται οποιοδήποτε ποσό από το συνδυασμό ανεξαρτήτως του είδους της δαπάνης.

3. Για κάθε έσοδο και δαπάνη μνημονεύονται τα αντίστοιχα παραστατικά.

4. Αντίγραφο του ανωτέρω βιβλίου κατατίθεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημέρα διενέργειας των εκλογών στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών του άρθρου 14 του παρόντος.

5. Οι συνδυασμοί, ως πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992), έχουν και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού για τα πρόσωπα αυτά.

Στην περίπτωση υποχρέωσης τήρησης βιβλίου εσόδων - εξόδων σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, παρέλκει η τήρηση αυτού, εφόσον το βιβλίο της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και θεωρείται και από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ..

Άρθρο 12

Αποδείξεις είσπραξης και κουπόνια

1. Για κάθε ποσό μεγαλύτερο των διακοσίων (200) ευρώ, που εισπράττεται από τους συνδυασμούς, εκδίδεται υποχρεωτικά σχετική απόδειξη, εφόσον η είσπραξη δεν διενεργήθηκε μέσω των λογαριασμών της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

2. Τα στελέχη των αποδείξεων είσπραξης και τα τυχόν διατιθέμενα κουπόνια είναι αριθμημένα και θεωρούνται από το Διευθυντή της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης της Περιφέρειας, αν πρόκειται για το νομό της έδρας της Περιφέρειας, και στους άλλους νομούς από το Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης της Περιφέρειας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζεται, μετά από γνώμη της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η διαδικασία επιστροφής των κουπονιών που δεν διατέθηκαν, ο τρόπος και τα όργανα βεβαίωσης της καταστροφής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Από το σύνολο των υπόλοιπων θεωρημένων κουπονιών που έχουν εκδόθει από το συνδυασμό τεκμαίρεται ότι εισπράχθηκε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον.

3. Οι συνδυασμοί, ως πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992), υποχρεούνται μόνο στην έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά από τον Κώδικα αυτόν. Εφόσον δε ενεργούν πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ή στο φόρο εισοδήματος, θεωρούνται επιτηδευματίες μόνο για τις δραστηριότητες αυτές και έχουν τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού.

Άρθρο 13

Καταστάσεις εκλογικών εσόδων - δαπανών υποψηφίων

1.α. Οι νομάρχες, οι δήμαρχοι, οι νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι, που εξελέγησαν στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, υποχρεούνται να καταρτίσουν αναλυτική κατάσταση, στην οποία περιέχονται, κατά κατηγορίες, τα εκλογικά τους έσοδα και οι εκλογικές τους δαπάνες και μνημονεύονται τα αντίστοιχα παραστατικά, καθώς και συγκεντρωτική κατάσταση των εκλογικών τους εσόδων και δαπανών.

β. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν οι πρώτοι τρεις αναπληρωματικοί των συνδυασμών.

γ. Σε περίπτωση ανάδειξης στο αξίωμα του νομαρχιακού ή δημοτικού συμβούλου αναπληρωματικού, καθ' υπέρβαση των ανωτέρω, ο αναδεικνύμενος υποχρεούται να υποβάλει την αναλυτική κατάσταση της περίπτωσης α΄ του παρόντος στην Επιτροπή του άρθρου 14 του παρόντος νόμου εντός τριάντα (30) ημερών από την ορκωμοσία του.

δ. Υποψήφιοι, εις βάρος των οποίων έχει υποβληθεί έγγραφη και επώνυμη καταγγελία στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών του άρθρου 14 του παρόντος νόμου για υπέρβαση του ανώτατου ορίου εκλογικών δαπανών και μετά προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας της ίδιας παραγράφου, υποχρεούνται να υποβάλουν την αναλυτική κατάσταση της περίπτωσης α΄ του άρθρου αυτού.

Για το σκοπό αυτόν καλούνται, εγγράφως, από την Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 14 του νόμου αυτού. Η

υποβολή της αναλυτικής κατάστασης και των παραστατικών πραγματοποιείται, από τον υποψήφιο, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση σε αυτόν της ανωτέρω πρόσκλησης.

2. Η αναλυτική κατάσταση των εκλογικών εσόδων - δαπανών και τα παραστατικά τους υποβάλλονται, εντός σαράντα (40) ημερών από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, στην Επιτροπή του άρθρου 14. Στην αναλυτική κατάσταση αναγράφονται και τα ονόματα όσων κατέβαλαν ποσά μεγαλύτερα από εκατό (100) ευρώ στον υποψήφιο για την ενίσχυση του εκλογικού του αγώνα.

3. Ο ειδικότερος τρόπος σύνταξης της αναλυτικής κατάστασης και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

ΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Άρθρο 14

Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών

1. Ο έλεγχος των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων, καθώς και η τήρηση σχετικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, ανατίθεται σε Επιτροπή Ελέγχου που συνιστάται σε κάθε νομό από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία ενεργεί ως ειδικό όργανο.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται σε επίπεδο νομού, τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και αποτελείται από ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Σε περίπτωση που δεν λειτουργεί στο νομό δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται κατά την ίδια διαδικασία ο δικηγόρος του Δημοσίου, σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 24 του ν. 3086/2002 (ΦΕΚ 324 Α'). Στην Επιτροπή μετέχουν επίσης ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης ή της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης των νομών και της έδρας των Περιφερειών της Χώρας, με αναπληρωτή του τον προϊστάμενο του τμήματος Διοίκησης της ίδιας Διεύθυνσης, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. που εδρεύει στην έδρα της πρωτεύουσας του νομού και σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων της μιας Δ.Ο.Υ., ο Προϊστάμενος της Α΄ Δ.Ο.Υ., ο οποίος ορίζει και τον αναπληρωτή του, ένας εκπρόσωπος της Ε.Ν.Α.Ε. και της Τ.Ε.Δ.Κ. του νομού, ο οποίος δεν υπήρξε υποψήφιος και ο προϊστάμενος των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο νομό, ο οποίος ορίζει και τον αναπληρωτή του.

3. Οι αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών, με τις οποίες συγκροτούνται οι επιτροπές της προηγούμενης παραγράφου, εκδίδονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διενέργεια των δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών. Η θητεία των μελών τους, περιλαμβανομένων του προεδρεύοντος και των λοιπών αιρετών μελών, λήγει με τη συγκρότηση της νέας Επιτροπής, ύστερα από τη διενέργεια δημοτικών και νομαρχια-

κών εκλογών. Η άρνηση της Ε.Ν.Α.Ε. ή των Τ.Ε.Δ.Κ. να υποδείξουν τον εκπρόσωπό τους, εντός του οριζόμενου, από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, χρόνου, δεν εμποδίζει τη λειτουργία της Επιτροπής, η οποία στην περίπτωση αυτή αποτελείται από τα υπόλοιπα μέλη.

4. Η Επιτροπή συγκαλείται για τον έλεγχο των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων με απόφαση του προέδρου της. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Επιτροπή εξετάζει λεπτομερώς τα βιβλία και τα παραστατικά των συνδυασμών και των υποψηφίων και συντάσσει αναλυτική έκθεση.

5. Οποιος παρεμποδίζει, με οποιονδήποτε τρόπο, το ελεγκτικό έργο και ιδίως αρνείται την παροχή στοιχείων στην Επιτροπή, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

6. Ο έλεγχος των οικονομικών των συνδυασμών ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) μηνών από την περιέλευση στην Επιτροπή των στοιχείων, τα οποία προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. Ο έλεγχος των οικονομικών των υποψηφίων ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) μηνών από την υποβολή στην Επιτροπή των στοιχείων, τα οποία προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

Μετά το πέρας του ελέγχου η αναλυτική έκθεση υποβάλλεται αμέσως στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας. Με φροντίδα του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας αποστέλλεται σε κάθε ελεγχόμενο συνδυασμό και υποψήφιο απόσπασμα της έκθεσης, το οποίο περιέχει το μέρος της που τον αφορά.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, καθώς και ο τρόπος της γραμματειακής υποστήριξής της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται η αμοιβή του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, καθώς και όσων παρέχουν γραμματειακή υποστήριξη.

Άρθρο 15 Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων

1. Ο έλεγχος των εκλογικών παραβάσεων των συνδυασμών και των υποψηφίων ανατίθεται σε Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων που συνιστάται σε κάθε νομό από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία ενεργεί ως ειδικό όργανο.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται σε επίπεδο νομού, τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και αποτελείται από το Διευθυντή της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης ή της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης των νομών και της έδρας των Περιφερειών της Χώρας, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον προϊστάμενο του τμήματος Διοίκησης της ίδιας Διεύθυνσης και από έναν εκπρόσωπο της Ε.Ν.Α.Ε. και της Τ.Ε.Δ.Κ. του νομού, ο οποίος δεν θα είναι υποψήφιος.

3.a. Η Επιτροπή παραλαμβάνει και ελέγχει καταγγελίες, οι οποίες αφορούν την τήρηση των υποχρεώσεων των συνδυασμών και των υποψηφίων, που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του παρόντος νόμου και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες αποφάσεις, μόνον, εφόσον είναι έγγραφες, επώνυμες και υποβληθο-

ύν μέχρι του πέρατος της διεξαγωγής της ψηφοφορίας.

β. Η Επιτροπή, εφόσον κρίνει ότι η καταγγελία δεν είναι αόριστη και προφανώς βάσιμη, καλεί τον επικεφαλής του συνδυασμού ή τον υποψήφιο κατά του οποίου στρέφεται, προς ακρόαση, και συλλέγει, το, κατά την κρίση της, αναγκαίο αποδεικτικό υλικό.

γ. Η Επιτροπή με βάση το ανωτέρω αποδεικτικό υλικό παραπέμπει το σχετικό φάκελο στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και προτείνει την επιβολή, των προβλεπόμενων από τις διατάξεις των άρθρων 17 παράγραφος 4 και 18 παράγραφος 4 του παρόντος νόμου διοικητικών κυρώσεων, καθώς και την άμεση αφαίρεση και καταστροφή ή απάλεψη του σχετικού προεκλογικού υλικού.

δ. Εκπρόσωπος συνδυασμού μπορεί να καταγγείλει, εγγράφως, στην Επιτροπή οποιαδήποτε ενέργεια τρίτου, η οποία αποσκοπεί στη θεμελίωση παράβασης των κάθε μορφής υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του παρόντος νόμου και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες αποφάσεις. Η Επιτροπή συγκαλείται και επιλαμβάνεται της καταγγελίας εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών.

στ. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου δεν είναι επιτρεπτή η δημοσιοποίηση δια του τύπου και η παρουσίαση δια των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών του περιεχομένου των καταγγελιών της παρούσας παραγράφου, με εξαίρεση τις καταγγελίες που αφορούν την προεκλογική δραστηριότητα συνδυασμών. Κατά των παραβατών επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου.

ζ. Για τό ύργο της η Επιτροπή επικουρείται από υπαλλήλους της Περιφέρειας, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

η. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μετά τη διαβίβαση του φακέλου, κατά την πρόβλεψη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αποφασίζει για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων των άρθρων 17 παράγραφος 4 και 18 παράγραφος 4 του παρόντος νόμου και με τη συνδρομή των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας ή της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας προβαίνει στην άμεση αφαίρεση και καταστροφή ή απάλεψη του σχετικού προεκλογικού υλικού.

θ. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και της Ε.Ν.Α.Ε., μπορεί να καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων από τις Επιτροπές Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

6. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ορίζεται η αμοιβή της Επιτροπής Ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ, ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ, ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Άρθρο 16 Γενικές διατάξεις

1. Στους συνδυασμούς και τους υποψηφίους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβού-

λους επιβάλλονται κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης διατάξεων του παρόντος νόμου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα.

2.a. Μετά τη σύνταξη των εκθέσεων των Επιτροπών Ελέγχου των άρθρων 14 και 15 του παρόντος νόμου και εφόσον με αυτές διαπιστώνεται συνδρομή λόγου έκπτωσης από το αξιώμα, οι σχετικοί φάκελοι διαβιβάζονται, δια του Γενικού Γραμματέως Περιφέρειας, στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 185 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') ή στο αντίστοιχο του άρθρου 72 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α').

β. Στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή του άρθρου 14 του παρόντος νόμου διαπιστώσει παραβάσεις οι οποίες επισύρουν τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 17 και τις παραγράφους 1 έως και 5 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου, διαβιβάζει τις σχετικές εκθέσεις της στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας για την έκδοση απόφασης επιβολής των αντίστοιχων προστίμων.

γ. Οι ανωτέρω εκθέσεις κοινοποιούνται στους εκπροσώπους των συνδυασμών ή στους υποψήφιους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 48 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

Οι εκπρόσωποι των συνδυασμών ή οι υποψήφιοι υποβάλλουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της εκθέσεως, παρατηρήσεις ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, για αντίκρουση του περιεχομένου της.

δ. Ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται από τα άρθρα 185 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') και 72 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α'). Εφόσον παρασχεθεί σύμφωνη γνώμη τούτων για τη συνδρομή λόγου έκπτωσης, η σχετική απόφαση εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας.

3. Οι αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων προστίμων σε βάρος συνδυασμών και υποψήφιών πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Τα ανωτέρω πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Άρθρο 17 Κυρώσεις σε θάρος συνδυασμών

1. Η ελλιπής ή αντικανονική τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου εσόδων - δαπανών, καθώς και η παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου τιμωρείται με πρόστιμο ύψους από το ήμισυ μέχρι το διπλάσιο του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου εκλογικών δαπανών του συνδυασμού.

2. Οι συνδυασμοί που παραβιάζουν την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, καθώς και όσοι χρηματοδοτούνται ή δέχονται κάθε είδους παροχή από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού τιμωρούνται με πρόστιμο από τριάντα χιλιάδες (30.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

3. Ο συνδυασμός που δέχεται χρηματοδότηση, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 4, τιμωρείται με πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι εβδομήντα χιλιάδες (70.000) ευρώ.

4. Για κάθε διακεκριμένη παράβαση των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου επιβάλλε-

ται πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

Άρθρο 18 Κυρώσεις σε θάρος υποψήφιων νομαρχών, δημάρχων, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων

1. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής ή ελλιπούς ή αντικανονικής σύνταξης της κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 13 του παρόντος νόμου αναλυτικής κατάστασης εκλογικών εσόδων και δαπανών, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους και μέχρι το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους.

2. Υποψήφιοι νομάρχες και δήμαρχοι που δέχθηκαν χρηματοδότηση ή άλλου είδους παροχή από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, τιμωρούνται με πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ενώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους το αντίστοιχο πρόστιμο είναι μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

3. Υποψήφιοι νομάρχες, δήμαρχοι, νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι που δέχθηκαν χρηματοδότηση κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου τιμωρούνται με τα πρόστιμα της παρ.1 του παρόντος άρθρου.

4. Σε περίπτωση παράβασης των περιπτώσεων β', γ' και δ' του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, επιβάλλεται στους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους πρόστιμο μέχρι του ποσού των είκοσι (20.000) ευρώ και στους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ., ανάλογα με τη σοβαρότητα, τον αριθμό και τη συχνότητα των παραβάσεων, καθώς και την προκαλούμενη ρύπανση και προσβολή της αισθητικής.

5. Με την επιφύλαξη του επόμενου άρθρου, η υπέρβαση του επιτρεπόμενου ανώτατου ύψους εκλογικών δαπανών, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 5 του άρθρου 9, τιμωρείται με πρόστιμο μέχρι το δεκαπλάσιο της υπέρβασης.

Άρθρο 19 Έκπτωση από τα αξιώματα του νομάρχη, του δημάρχου, του νομαρχιακού και του δημοτικού συμβούλου

1. Στις περιπτώσεις παράβασης της παραγράφου 1 του άρθρου 7, της περίπτωσης δ' του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, καθώς και της υπέρβασης στο διπλάσιο του επιτρεπόμενου ορίου των εκλογικών δαπανών, όπως καθορίζεται στις παραγράφους 1, 2 και 5 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, επιβάλλεται έκπτωση από τα αξιώματα του νομάρχη, του δημάρχου, του νομαρχιακού και του δημοτικού συμβούλου, μετά προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 16 παράγραφος 2 περιπτώσεις α', γ' και δ' του παρόντος νόμου

2. Κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας με τις οποίες επιβάλλεται η έκπτωση από τα αξιώματα, καθώς και η επιβολή προστίμων, δεν χωρεί προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 20

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε βάρος τρίτων

1. Η παραβίαση από τρίτους της παραγράφου 1 του άρθρου 7 και των περιπτώσεων α' και β' του άρθρου 8 του παρόντος νόμου συνιστά παράβαση διοικητικών διατάξεων και επισύρει τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

2. Στον ιδιοκτήτη του εντύπου που παραβίασε την απαγόρευση της περίπτωσης β' του άρθρου 8, καθώς και της περίπτωσης στ' της παρ. 3 του άρθρου 15 επιβάλλεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, Ελέγχου του άρθρου 15, πρόστιμο ύψους όχι κατώτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ούτε ανώτερο των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, το οποίο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Κάθε παράβαση είναι αυτοτελής και επισύρει την αυτοτελή, αντίστοιχη, επιβολή του ανωτέρω προστίμου.

3. Η μη τήρηση από τους δημάρχους και τους προέδρους των κοινοτήτων των υποχρεώσεων που απορρέουν από το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' του άρθρου 8 του παρόντος νόμου και υπό την προϋπόθεση ότι προηγήθηκε έγγραφη ενημέρωσή τους από την Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων του άρθρου 15 του νόμου αυτού, συνιστά ποινικό αδίκημα, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Άρθρο 21

Δημοσκοπήσεις

1. α. Οποιαδήποτε δημοσκόπηση, η οποία αναφέρεται σε συνδυασμούς και υποψηφίους, ανεξαρτήτως του χρόνου διενέργειάς της, προκειμένου να δημοσιευθεί στον Τύπο και να ανακοινωθεί από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

i. να αναφέρει, ρητώς, την εταιρεία που την πραγματοποίησε,

ii. να μνημονεύει εκείνον που παράγγειλε τη διενέργειά της,

iii. να διαλαμβάνει την ποσόστωση των πληθυσμιακών κατηγοριών με βάση τις οποίες έχει διεξαχθεί και

iv. να περιέχει, πλήρως, τα ερωτήματα που απευθύνθηκαν σε όσους έλαβαν μέρος σε αυτήν.

β. Η δημοσίευση και η ανακοίνωση, κατά παράβαση των προηγούμενων προϋποθέσεων ή κατά παράβαση της επόμενης περίπτωσης γ', επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου.

γ. Δεκαπέντε(15) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας απαγορεύεται να δημοσιευθεί στον τύπο και να ανακοινωθεί από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα οποιαδήποτε δημοσκόπηση, η οποία αναφέρεται σε συνδυασμούς και υποψηφίους.

δ. Επιτρέπεται η διενέργεια δημοσκοπήσεων (EXIT POLLS) κατά την ημέρα της ψηφοφορίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής απαγορεύονται να δημοσιοποιούνται ή να μεταδίδονται καθ' οινοδήποτε τρόπο πριν από την 19:00 ώρα της ημέρας αυτής.

Άρθρο 22

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις των άρθρων του ανωτέρω πρώτου μέρους του παρόντος νόμου τυγχάνουν εφαρμογής σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στους Δήμους της Χώρας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΠΡΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 23 Προληπτικός έλεγχος

1. Οι δαπάνες των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού με πληθυσμό άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων υπάγονται από 1ης Απριλίου 2004 στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτό.

2. Αρμόδια όργανα για την άσκηση του ελέγχου αυτού είναι οι Υπηρεσίες Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εδρεύουν στις πρωτεύουσες των νομών ή νομαρχιών του κράτους, που ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

3. Του ανωτέρω ελέγχου εξαιρούνται οι εξής κατηγορίες δαπανών:

α. Οι δαπάνες πληρωμής αποδοχών των τακτικών υπαλλήλων, περιλαμβανομένων και των με σύμβαση αρίστου χρόνου, πλην των πρόσθετων αμοιβών τούτων και της μισθοδοσίας του πρώτου μηνός εκείνων που πρωτοδιορίζονται ή μονιμοποιούνται.

β. Οι δαπάνες αποδόσεων των υπέρ τρίτων ενεργούμενων κρατήσεων (ασφαλιστικών εισφορών, φόρων κ.λπ).

γ. Οι περιοδικές δαπάνες μισθωμάτων ακινήτων και εγκαταστάσεων, πλην εκείνων που καταβάλλονται για πρώτη φορά, μετά την κατάρτιση, παράταση, ανανέωση ή τροποποίηση της σχετικής συμβάσεως.

δ. Οι δαπάνες καταναλώσεως ηλεκτρικού ρεύματος, νερού και σταθερής τηλεφωνίας.

Άρθρο 24 Καταστατικός έλεγχος

1. Ο καταστατικός έλεγχος των δαπανών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού είναι δειγματοληπτικός και διενεργείται επιτοπίως, από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία ορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας αυτού.

2. Από το οικονομικό έτος 2004 υποβάλλονται ετησίως στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου αντίγραφα των απολογισμών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού συνοδευόμενα: α) από τις σχετικές επ' αυτών εκθέσεις και πράξεις των αρμόδιων οργάνων τους και β) από κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο που καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 4 του Οργανισμού του (π.δ. 774/1980, ΦΕΚ 189 Α').

Τα απολογιστικά στοιχεία (δικαιολογητικά) φυλάσσονται, με ευθύνη των προϊσταμένων των αρμόδιων υπηρε-

σιών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, σε ασφαλές μέρος. Ο κατασταλτικός έλεγχος περατούται εντός έξι (6) μηνών από της ημερομηνίας αποστολής του αντιγράφου του απολογισμού.

3. Σε κάθε περίπτωση ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται να διατάξει έκτακτο έλεγχο της διαχείρισης ενός Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή Ν.Π.Δ.Δ. αυτών.

4. Οι δαπάνες μετακίνησης για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εγγραφή των αναγκαίων πιστώσεων σε αυτόν. Την απόφαση έγκρισης της μετακίνησης εκδίδει ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

5. Οι Επίτροποι ή υπάλληλοι, που ενεργούν τους ελέγχους, έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ανακριτικών υπαλλήλων.

6. Κάθε διάταξη νόμου που ρυθμίζει διαφορετικά θέματα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό καταργείται.

7. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι δημόσιοι οργανισμοί, τα πιστωτικά ίδρυματα γενικά και τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν έγγραφα, πληροφορίες ή στοιχεία σχετιζόμενα οπωσδήποτε με τα αντικείμενα του ελέγχου ή με λογαριασμούς ή δραστηριότητες κάθε Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού που τελεί υπό έλεγχο, οφείλουν, εάν τους ζητηθεί, να τα θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

8. Για την αντιμετώπιση του έργου αυτού συνιστώνται στο Ελεγκτικό Συνέδριο εκατόν είκοσι (120) νέες θέσεις Π.Ε. κατηγορίας (Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών) οικονομικής κυρίως κατεύθυνσης, είκοσι τέσσερις (24) Δ.Ε. κατηγορίας χειριστών Η/Υ και αυξάνονται οι θέσεις των Επιτρόπων αυτού κατά δώδεκα (12) και των Προϊσταμένων Τμήματος κατά είκοσι επτά (27). Η κατανομή των θέσεων θα γίνει με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

9. Κατ' εξαίρεση των ισχυουσών περί προσλήψεως διατάξεων, η πλήρωση των παραπάνω συνιστάμενων θέσεων και των υφιστάμενων κατά την ισχύ της διάταξης αυτής κενών οργανικών θέσεων θα γίνει με ειδικό διαγωνισμό, που θα διενεργηθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης. Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υπόκεινται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 25 Προϋπολογισμοί δήμων και κοινοτήτων

1. Η παρ. 1 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δαπάνες είναι υποχρεωτικές και προαιρετικές. Υποχρεωτικές δαπάνες είναι:

α) Τα έξοδα παράστασης, η αποζημίωση των συμβούλων για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, καθώς και τα έξοδα κίνησης των προέδρων των τοπικών συμβουλίων.

β) Οι κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού.

γ) Τα είδη ατομικής προστασίας των εργαζομένων.

δ) Η γραφική ύλη, τα έντυπα και τα βιβλία των υπηρεσιών, η δαπάνη κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου και ύδρευσης, καθώς και τα τέλη ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

ε) Τα μισθώματα των ακινήτων που χρησιμοποιούνται για τις δημοτικές ή κοινοτικές υπηρεσίες.

στ) Τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης.

ζ) Τα τοκοχρεολύσια των δανείων.

η) Τα έξοδα υποχρεωτικής από το νόμο ασφάλισης οχημάτων.

θ) Οι ετήσιες εισφορές υπέρ των συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων.

ι) Οι δαπάνες υλοποίησης των συμβάσεων διαδημοτικής συνεργασίας.

ια) Οι επιχορηγήσεις των ιδρυμάτων και νομικών πρώσωπων των άρθρων 190 και 203-205 του Δ.Κ.Κ. (ΦΕΚ 231 Α'), ως προς το ποσό που αναγράφεται στην οικεία συστατική πράξη.

ιβ) Οι δαπάνες για την εκτέλεση των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και για την εξόφληση εκκαθαρισμένων οφειλών.

ιγ) Οι υποχρεωτικές εισφορές της επόμενης παραγράφου.

2. Η περίπτωση α' της παρ.4 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Εθνικές ή τοπικές γιορτές ή άλλες ιδίως πολιτιστικές, μορφωτικές, Ψυχαγωγικές και αθλητικές εκδηλώσεις, συνέδρια και συναντήσεις που οργανώνει ο δήμος ή η κοινότητα, εφόσον σχετίζονται με την εδαφική του περιφέρεια και συνδέονται με την προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων ή των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των δημοτών του.»

3.Το εδάφιο δ' της παρ. 4 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Τιμητικές διακρίσεις, αναμνηστικά δώρα και φιλοξενία φυσικών προσώπων, τα οποία συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη ή προβολή του δήμου ή της κοινότητας.»

4. Το εδάφιο β' της παρ. 5 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Την άμεση αποκατάσταση απρόβλεπτων ζημιών σε δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, φωτισμού και σε δρόμους. Στις περιπτώσεις αυτές, εάν ο προϋπολογισμός του σχετικού έργου δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται κάθε φορά βάσει της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1418/1984, μπορεί να γίνεται απευθείας ανάθεση με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας.»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου δεν επιτρέπεται η έναρξη της διαδικασίας για την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς και τη διενέργεια προμήθειας, αν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό σχετική πίστωση, ίσης τουλάχιστον αξίας με το τμήμα του έργου, της εργασίας, της μεταφοράς ή της προμήθειας που, βάσει της μελέτης, πρόκειται να εκτελεσθεί μέχρι το τέλος του έτους.

Τα αρμόδια όργανα, που ενεργούν κατά παράβαση των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου, υπέχουν, ανεξάρτητα από τυχόν ποινική ευθύνη, πειθαρχική και

αστική ευθύνη κατά τις διατάξεις των άρθρων 183 και 184 του παρόντος.

Στην απαγόρευση αυτή δεν περιλαμβάνεται η διαδικασία εκπόνησης μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά το άρθρο 268, καθώς και το άρθρο 1 του π.δ. 28/1980 (ΦΕΚ 11 Α'), χωρίς καταβολή αμοιβής.»

6. Στο άρθρο 218 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Εάν στις περιπτώσεις του εδαφίου β' της παρ. 5 του παρόντος άρθρου και της παρ. 1 του άρθρου 267 δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή αυτή που υπάρχει είναι ανεπαρκής, η αναγκαία τροποποίηση του προϋπολογισμού γίνεται στην πρώτη μετά την ανάθεση συνεδρίαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.»

7. Το άρθρο 219 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 14 του ν. 2399/1996 (ΦΕΚ 90 Α') και του ν. 2503/1999 (ΦΕΚ 107 Α'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Η δημαρχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας συντάσσει το σχέδιο του προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων του δήμου ή της κοινότητας και το υποβάλλει, αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, για συζήτηση και απόφαση, το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους. Το συμβούλιο, έως το τέλος Νοεμβρίου του ίδιου έτους, ψηφίζει τον προϋπολογισμό σε ειδική γ' αυτόν το σκοπό συνεδρίαση και τον υποβάλλει στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, ισοσκελισμένο.

Το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ψήφιση του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο γνωμοδοτεί και για τους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του δήμου ή της κοινότητας.

2. Η προθεσμία ψήφισης του προϋπολογισμού του έτους που ακολουθεί αυτό της διενέργειας των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών μπορεί να παρεκταθεί μέχρι την 28η Φεβρουαρίου του έτους το οποίο αφορά ο προϋπολογισμός.

3. Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού τίθενται υπόψη του συμβουλίου χρηματοοικονομικοί και άλλοι δείκτες που εξάγονται από την οικονομική υπηρεσία βάσει της αποφάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 225 του παρόντος.

4. Συνοπτική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως ψηφίσθηκε από το συμβούλιο δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο δήμος ή η κοινότητα.

Με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3146/2003 (ΦΕΚ 125 Α') καθορίζονται τα προς δημοσίευση στοιχεία του προϋπολογισμού.

Η παράλειψη της πιο πάνω δημοσίευσης δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

5. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού δεν καταρτιστεί και δεν υποβληθεί, όπως προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους, ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου ή ο πρόεδρος της κοινότητας δεν μεριμνήσουν για να συγκληθεί το συμβούλιο έως το τέλος Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφιση του προϋπολογισμού.

6. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς το ανωτέρω οι

υπαίτιοι υπέχουν αστική και πειθαρχική ευθύνη για παράβαση καθηκοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 183 - 186 του παρόντος.»

8. Η παρ.1 του άρθρου 220 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όσπου να αρχίσει να ισχύει ο νέος προϋπολογισμός, και πάντως όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ισχύει ο προϋπολογισμός του έτους που έχει λήξει, μόνο ως προς την πληρωμή υποχρεωτικών δαπανών.»

9. Η παρ.2 του άρθρου 221 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους επιτρέπεται να διατεθούν πιστώσεις, προερχόμενες από μη ειδικευμένα έσοδα που έχουν εγγραφεί για έργα που δεν έχουν εκτελεστεί και δεν μπορούν πια να εκτελεστούν στο διάστημα που απομένει, για την πληρωμή άλλων δαπανών.»

10. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 222 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 1 του π.δ. 373/1995 (ΦΕΚ 201 Α'), το άρθρο 14 του ν. 2399/1996 (ΦΕΚ 90 Α') και το ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο προϋπολογισμός και η εισηγητική έκθεση της δημαρχιακής επιτροπής ή του προέδρου της κοινότητας υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, μαζί με όλα τα στοιχεία που δικαιολογούν τις εγγραφές του και προσδιορίζουν το ποσό αυτών, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Ο Γενικός Γραμματέας, αν διαπιστώσει ότι δεν έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό οι υποχρεωτικές δαπάνες ή έσοδα που επιβάλλονται υποχρεωτικά από το νόμο ή ότι έχουν εγγραφεί έσοδα ή έξοδα τα οποία δεν προβλέπονται από το νόμο ή ότι το ύψος των εσόδων υπερβαίνει χωρίς καμία αιτιολογία τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους, καλεί το συμβούλιο να αναμορφώσει κατάλληλα τον προϋπολογισμό μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών.

Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 177.»

11. Στην παρ. 3 του άρθρου 222 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. β' του άρθρου 15 του ν. 3146/2003 (ΦΕΚ 125 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζονται αναλυτικά τα έσοδα που ανήκουν σε κάθε κατηγορία. Με την ίδια απόφαση μπορεί να διακρίνονται τα έσοδα που προορίζονται για επενδύσεις από τα λοιπά έσοδα του δήμου ή της κοινότητας.»

Άρθρο 26 Απολογισμοί δήμων και κοινοτήτων

1. Η παρ.1 του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Έως το τέλος Απριλίου, εκείνος που ενεργεί την ταμειακή υπηρεσία του δήμου υποβάλλει διαμέσου του δημάρχου στη δημαρχιακή επιτροπή λογαριασμό της διαχείρισης του οικονομικού έτους που έληξε. Τα στοιχεία που περιλαμβάνει ο λογαριασμός της διαχείρισης ορίζονται με το π.δ. του άρθρου 15 παρ. 1 του ν. 3146/2003 (ΦΕΚ 125 Α'). Ο λογαριασμός υποβάλλεται ενιαί-

ος, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που έχουν τυχόν γίνει, ως προς τα πρόσωπα εκείνων που ενεργούν την ταμιακή υπηρεσία.»

2. Τα πρώτο και δεύτερο εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Μέσα σε ένα (1) μήνα αφότου παρέλαβε τα ανωτέρω στοιχεία, η δημαρχιακή επιτροπή τα προελέγχει και, το αργότερο πέντε (5) ημέρες μετά τη λήξη του μήνα, υποβάλλει τον απολογισμό και, προκειμένου για δήμους που εφαρμόζουν το κλαδικό λογιστικό σχέδιο δήμων και κοινοτήτων, τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως, μαζί με έκθεσή της στο δημοτικό συμβούλιο.

Ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσεως, πριν την υποβολή τους στο δημοτικό συμβούλιο, ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 3146/2003 (ΦΕΚ 125 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το συμβούλιο μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός αφότου παρέλαβε τον απολογισμό ή και τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως και την έκθεση της δημαρχιακής επιτροπής, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού και του ισολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν, σε ειδική γι' αυτόν το σκοπό συνεδρίαση, στην οποία παρίσταται και ο διευθυντής των οικονομικών υπηρεσιών του δήμου ή της κοινότητας.

Στους δήμους που εφαρμόζουν κλαδικό λογιστικό σχέδιο στην ανωτέρω ειδική συνεδρίαση καλείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 94 και 119 και παρίσταται και ο ορκωτός ελεγκτής - λογιστής ή ο αναπληρωτής του, ο οποίος συνέταξε το πιστοποιητικό ελέγχου.

Η απουσία του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή ή του αναπληρωτή του δεν επηρεάζει τη λήψη απόφασης του συμβουλίου, υπό τον όρο ότι αποδεικνύεται η εμπρόθεσμη πρόσκλησή του στην ειδική συνεδρίαση.

Ο δημαρχος με έγγραφό του κοινοποιεί την απουσία του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή από τη συνεδρίαση στο Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών, το συμβούλιο δε, έχει δικαίωμα να αποκλείσει τον ορκωτό ελεγκτή - λογιστή που δεν προσήλθε, από επόμενο έλεγχο στο δήμο ή την κοινότητα.»

4. Η παρ.3 του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2399/1996 (ΦΕΚ 90 Α'), το ν. 2503/1997(ΦΕΚ 107 Α') και το άρθρο 9 παρ.1 α, β του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3.a. Ο απολογισμός και ο ισολογισμός με το πιστοποιητικό και την έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή μαζί με όλα τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο άρθρο 24 του παρόντος νόμου υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέσα σε ένα (1) μήνα αφότου εκδόθηκε η πράξη του δημοτικού Συμβουλίου που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, για να ελεγχθεί, και η υποβολή του ανακοινώνεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Σε περίπτωση μη υποβολής του απολογισμού και του ισολογισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο επιβάλλονται σε βάρος των υπαίτιων οι κυρώσεις του άρθρου 26 του π.δ. 774/1980 και παράλληλα διενεργείται έκτακτος γενικευμένος έλεγχος στη διαχείριση του δήμου ή της κοινότητας, μετά από απόφαση του Προέδρου του Ελεγκτικού

Συνεδρίου, που εκδίδεται είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από αίτηση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

3.β. Συνοπτική κατάσταση του απολογισμού και ο ισολογισμός μετά των αποτελεσμάτων χρήσης και του πιστοποιητικού ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή, δημοσιεύονται, μετά την έγκρισή τους από το δημοτικό συμβούλιο, και σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή εάν τέτοια δεν υπάρχει σε εφημερίδα η οποία εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο δήμος.

Με το προεδρικό διάταγμα της παρ.1 του άρθρου 15 του ν. 3146/2003 (ΦΕΚ 125 Α') καθορίζονται τα προς δημοσίευση στοιχεία του απολογισμού.»

5. Στην παρ. 4. του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2399/1996, το ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') και το άρθρο 9 παρ.1 α,β του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σύνοψη της οικονομικής κατάστασης δημοσιεύεται μαζί με τον απολογισμό σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 223 παρ. 3β.»

6. Το άρθρο 224 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Έως το τέλος Απριλίου εκείνος που ενεργεί την ταμειακή υπηρεσία της κοινότητας στέλνει στην κοινότητα τους λογαριασμούς της διαχειρίσεως του περασμένου οικονομικού έτους μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά. Το κοινοτικό συμβούλιο αποφασίζει για την έγκριση του απολογισμού και προκειμένου για κοινότητες που εφαρμόζουν το κλαδικό λογιστικό σχέδιο των δήμων και κοινοτήτων και του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του, με πράξη που εκδίδει μέσα σε ένα δίμηνο από την παραλαβή των λογαριασμών.

2. Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρ. 2, καθώς και η παρ.3 του άρθρου 223 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.»

7. Η παρ.1 του άρθρ. 225 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στοιχεία για το προσωπικό τους, τακτικό και έκτακτο και για την οικονομική τους κατάσταση και διαχείριση, καθώς και όμοια στοιχεία για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους, με σκοπό τη δημιουργία βάσης δεδομένων για το σύνολο της τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμίδας.

Ο τύπος, το περιεχόμενο των στοιχείων, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται δείκτες αξιολόγησης της οικονομικής διαχείρισης των ανωτέρω φορέων.

Στην ίδια απόφαση ρυθμίζεται η διαδικασία και η εξειδίκευση του περιεχομένου της αξιολόγησης, οι στόχοι, η συχνότητα, οι δείκτες και η διάρκεια της μέτρησης της αποδοτικότητας της δράσης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα στοιχεία της αξιολόγησης υποβάλλονται, μέσω της οικείας Περιφέρειας και μετά από σχετικό έλεγχο τους από αυτήν, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κοινοποιούνται στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος.»

Άρθρο 27

Ταμειακή υπηρεσία

1. Το άρθρο 228 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ταμειακή λειτουργία των δήμων με πληθυσμό άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων διεξάγεται υποχρεωτικά από 1.7.2004 από ίδια ταμειακή υπηρεσία που συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

2. Στους λοιπούς δήμους είναι δυνατή η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας με σχετική πρόβλεψη στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτών.

3. Στις κοινότητες της χώρας, στους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων, καθώς και στα ιδρύματα και νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. είναι δυνατή η σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας με σχετική πρόβλεψη στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτών κατόπιν προηγούμενης εγκριτικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Η ταμειακή υπηρεσία των Ο.Τ.Α. που δεν υποχρεούται και δεν έχουν συστήσει ίδια ταμειακή υπηρεσία διεξάγεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων διαμέσου των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, με υπαλλήλους που διατίθενται από τους οικείους Ο.Τ.Α.. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5. Όμοροι δήμοι και κοινότητες είναι δυνατόν να συστήσουν κοινή ταμειακή υπηρεσία, συνάπτοντας σχετική σύμβαση διαδημοτικής συνεργασίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α').

6. Η ταμειακή υπηρεσία των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου των δήμων και των κοινοτήτων, τα οποία δεν έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, διεξάγεται από αυτόν που ασκεί την ταμειακή υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας που τα έχει συστήσει.»

Σε περίπτωση που η ταμειακή υπηρεσία διεξάγεται μέσω των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) αυτή διεξάγεται από υπαλλήλους του οικείου Ο.Τ.Α., ο οποίος έχει συστήσει το νομικό πρόσωπο.

2. Το άρθρο 229 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, για την είσπραξη των εσόδων των δήμων και των κοινοτήτων εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Τα ταμιακά όργανα των Ο.Τ.Α. ασκούν αντιστοίχως όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται οι διατάξεις αυτές.

2. Οι διατάξεις του α.ν. 1819/1951 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά, ισχύουν ανάλογα και για τα χρέη προς τους Ο.Τ.Α., που έχουν ίδια ταμειακή υπηρεσία.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α') εφαρμόζονται χωρίς να απαιτείται η έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 2362/1995.

4. Δήμοι που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία και υπηρεσία ύδρευσης ή επιχείρηση ύδρευσης μπορούν να συνεισπράττουν με τους λογαριασμούς ύδρευσης και άλλα βεβαιωμένα χρέη από τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα, ύστερα από αιτιολογη-

μένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται τα όρια των οφειλών προς τους Ο.Τ.Α., μέχρι τα οποία αμελείται η ταμειακή βεβαίωσή τους και η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης.»

3. Το άρθρο 231 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στους οφειλέτες των δήμων και των κοινοτήτων παρέχονται οι διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής των οφειλών τους, οι οποίες προβλέπονται από την εκάστοτε αντίστοιχη νομοθεσία για τους οφειλέτες του Δημοσίου. Στους οφειλέτες των Ο.Τ.Α. των οποίων η Ταμειακή Υπηρεσία διεξάγεται μέσω των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) αρμόδια όργανα για τη χορήγηση των ανωτέρω διευκολύνσεων είναι αποκλειστικά αυτά που ισχύουν και για τους οφειλέτες του Δημοσίου.

Όπου στις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α') αναφέρεται «προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας», «επιτροπή» και «Υπουργός Οικονομικών», νοούνται αντίστοιχα ο προϊστάμενος της ταμειακής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας, η δημαρχιακή επιτροπή και το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Για την άσκηση της αρμοδιότητας του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δεν απαιτείται γνωμοδότηση επιτροπής.

Το παράβολο που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998, όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά, κατατίθεται υπέρ του δήμου ή της κοινότητας.

2. Οφειλές προς δήμους και κοινότητες που δεν έχουν βεβαιωθεί ταμειακά, μπορεί για εξαιρετικούς λόγους να καταβάλλονται σε δόσεις, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη και σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να παρέχεται προθεσμία για την καταβολή του χρέους.

Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται οι οφειλές από συμβάσεις και οι οφειλές που εισπράττονται μέσω των Δ.Ο.Υ..»

Άρθρο 28

Δημοτική και κοινοτική διαχείριση

1. Η παρ.2 του άρθρου 232 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το ποσό που μπορεί να διατηρεί σε μετρητά στο ταμείο ο δημοτικός ή κοινοτικός ταμίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Τα υπόλοιπα κατατίθενται εντόκως, σε λογαριασμό όψεως ή προθεσμιακό, σε πιστωτικό ίδρυμα, που καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Τοποθέτηση των ταμειακών διαθεσίμων σε άλλου είδους τραπεζικά και χρηματοοικονομικά προϊόντα δεν επιτρέπεται εκτός από τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου.»

2. Το εδάφιο β' της παρ. 1 του άρθρου 234 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Το ποσό της προκαταβολής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει για τις κοινότητες πληθυσμού μέχρι 2.000 κατοίκους το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ, ενώ για τις λοιπές κοινότητες και τους δήμους με πληθυσμό μέχρι 10.000 κατοίκους το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

Για δήμους με πληθυσμό από 10.001 μέχρι 30.000 κατοίκους το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τέσ-

σερις χιλιάδες (4.000) ευρώ και για δήμους με πληθυσμό άνω των 30.000 κατοίκων το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.»

3. Στο άρθρο 234 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Για τις προμήθειες, τις εργασίες και τις μεταφορές, που πληρώνονται από την πάγια προκαταβολή, αξίας μέχρι τετρακόσια (400) ευρώ δεν απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης που προβλέπει η ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία, ούτε η σύνταξη μελέτης ή τεχνικών προδιαγραφών.

4. Στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των δήμων και κοινοτήτων, που πρόεκυψαν από συνένωση Ο.Τ.Α. κατά τις διατάξεις του ν. 2539/1997, με απόφαση της δημαρχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να συνιστάται πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού και κατανέμεται σε κάθε διαμέρισμα.

Με την ίδια απόφαση ανατίθεται η διαχείριση της πάγιας προκαταβολής στον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου ή στον πάρεδρο κοινότητας.

Το συνολικό ποσό της πάγιας προκαταβολής για όλα τα διαμερίσματα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ορίζεται κάθε φορά για το δήμο ή την κοινότητα.»

4. Στο άρθρο 235 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στους δήμους και στις κοινότητες που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να απαλλάσσει τους οφειλέτες από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον η εκπρόθεσμη καταβολή οφείλεται:

α) σε μη αποστολή της ατομικής ειδοποίησης της παρ.1 του άρθρου 4 του Κ.Ε.Δ.Ε.,

β) σε οικονομική αδυναμία που προήλθε από γεγονότα ανωτέρας βίας (καταστροφές από έκτακτα φυσικά φαινόμενα, σοβαρά προβλήματα υγείας) ή

γ) σε υπαιτιότητα της υπηρεσίας.

Η απόφαση του συμβουλίου εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οφειλέτη. Στις περιπτώσεις α' και γ' απαιτείται και η γνώμη της ταμειακής υπηρεσίας.»

5. Στο άρθρο 236 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) προστίθεται παράγραφος 4, ως ακολούθως:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται εφάπαξ, μπορεί να τροποποιηθούν οι διατάξεις του π.δ. 315/1999, οι οποίες αναφέρονται στον τύπο και το περιεχόμενο του προϋπολογισμού των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) (πρώην Ε.Σ.Υ.Λ.).»

Άρθρο 29

Αρμοδιότητες οργάνων- Αξιώσεις κατά Ο.Τ.Α.

1. Η παρ. 3 του άρθρου 100 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας δεν θεωρείται υπόλογος κατά την έννοια του άρθρου 25 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α΄) και σε βάρος του επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

Βαριά αμέλεια του Προέδρου θεωρείται συντρέχουσα σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ανάληψη ή εκκαθάριση ή εντολή ή πληρωμή της καταλογιστέας δαπάνης ενεργείται με διαταγή του, ύστερα από γραπτή άρ-

νηση του αρμόδιου κατά περίπτωση υπαλλήλου.

Η παράγραφος αυτή ισχύει και για τα μέλη του κοινοτικού συμβουλίου.»

2. Στο άρθρο 100 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Ο πρόεδρος της Κοινότητας δεν ευθύνεται για τις αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου που εκτελεί, εάν ο ίδιος δεν συμμετέχει με την ψήφο του στην έκδοσή τους.»

3. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρο 111 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 218, της παραγράφου 1 του άρθρου 110, της παρ. 1 του άρθρου 175, του άρθρου 262, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 267 και του άρθρου 299.»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 114 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο δήμαρχος δεν ευθύνεται για τις πράξεις του Δημοτικού Συμβουλίου που εκτελεί. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 100 ισχύουν και για το δήμαρχο και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.»

5. Στο άρθρο 304 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθενται παράγραφοι ως εξής:

«Για την παραγραφή των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α. έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που διέπουν την παραγραφή των αξιώσεων κατά του Δημοσίου. Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει μεγαλύτερο χρόνο παραγραφής των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α. καταργείται.

Ο νόμιμος τόκος και ο τόκος υπερημερίας κάθε οφειλής των Ο.Τ.Α. ανέρχεται στο ποσοστό που ορίζεται για τις αντίστοιχες οφειλές του Δημοσίου.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ Ο.Τ.Α.- ΘΕΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ - ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 30 Ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών δήμων και κοινοτήτων

1.α.Οι ληξιπρόθεσμες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ελληνικό Δημόσιο απαλλάσσονται από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις, εφόσον ο οικείος δήμος ή κοινότητα καταβάλει εφάπαξ τη βασική οφειλή μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έκτου μήνα, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου του μήνα της δημοσίευσης, θεωρούμενου ως πρώτου.

β. Οι υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ι.Κ.Α., ΤΥΔΚΥ και ΤΑΔΚΥ από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος απαλλάσσονται από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις, εφόσον ο οικείος δήμος ή κοινότητα καταβάλει στους ασφαλιστικούς φορείς εφάπαξ το ποσό της βασικής οφειλής του, εντός της προθεσμίας της προηγούμενης περίπτωσης.

Σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού της παραπάνω οφειλής, καθίσταται απαιτητό το σύνολο της οφειλής μετά των νομίμων προσαυξήσεων, επιβαρύνσεων κ.λπ..

Οι απαιτητές ασφαλιστικές εισφορές από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής καταβάλλονται κανονικά μέσα στις νόμιμες προθεσμίες.

2. Οι ληξιπρόθεσμες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων:

α) προς τις Δ.Ε.Κ.Ο.,

β) προς τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κρατικά και ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα, για οφειλές που προέκυψαν από την εκτέλεση έργων, προμηθειών ή τη σύνταξη μελετών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

γ) προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις οφειλές από δάνεια που τους έχει χορηγήσει, καθώς και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος,

δ) προς τους εργαζομένους στους οικείους Ο.Τ.Α.,

ε) από οποιαδήποτε αιτία, εφόσον έχουν επιδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση,

δύνανται να εξοφλούνται με σύναψη δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ύστερα από σχετική αίτησή τους.

3. Με σύναψη δανείου από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ρυθμίζονται επίσης, μετά από αίτηση του δήμου ή της κοινότητας και τα υφιστάμενα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος χρεωστικά ανοίγματα των δήμων και κοινοτήτων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Με την παρέλευση απράκτου της ως άνω προθεσμίας, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να βεβαιώνει οίκοθεν τα ανωτέρω χρεωστικά ανοίγματα στις οικείες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.).

4. Το επιτόκιο ορίζεται με βάση τα τρέχοντα επιτόκια των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας.

5a. Το επιτόκιο των πιο πάνω δανείων αναπροσαρμόζεται την 1/1 κάθε έτους υποχρεωτικά, με αποφάσεις του Δ.Σ. του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, η δε αναπροσαρμογή γίνεται με βάση το μέσο όρο του επιτοκίου του προηγηθέντος εξαμήνου των ομολόγων δεκαετούς διάρκειας. Ο πιο πάνω μέσος όρος υπολογίζεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους) ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.Δ.Η.Χ.) και αφορά τα τρέχοντα επιτόκια (αποδόσεις) δεκαετούς διάρκειας.

Ειδικά το αρχικό επιτόκιο ορίζεται με βάση το μέσο όρο του πρώτου εξαμήνου του 2003. Όλα τα ανωτέρω επιτόκια υπολογίζονται κάθε φορά από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών – Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους ή τον Ο.Δ.Δ.Η.Χ., προσαυξημένα κατά 0,5.

β. Η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 2744/1999 καταργείται, όλα δε τα δάνεια τα αναφερόμενα στην παράγραφο αυτή, αναπροσαρμόζονται και αυτά την 1/1 κάθε έτους υποχρεωτικά, με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, η δε αναπροσαρμογή γίνεται με βάση το μέσο όρο του επιτοκίου του προηγηθέντος εξαμήνου των ομολόγων δεκαετούς διάρκειας, ο δε μέσος όρος του επιτοκίου υπολογίζεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους) ή τον Ο.Δ.Δ.Η.Χ. και αφο-

ρά τα τρέχοντα επιτόκια δεκαετούς διάρκειας. Και τα ανωτέρω επιτόκια προσαυξάνονται κάθε φορά κατά 0,5.

6. Το προϊόν των δανείων αυτού του άρθρου απαγορεύεται να διατίθεται για οποιονδήποτε άλλο σκοπό και εγγράφεται σε ειδικό κωδικό του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας με τίτλο «Δάνειο του νόμου...../2003 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών». Οποιαδήποτε εντολή πληρωμής σε βάρος του κωδικού αυτού, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος, είναι άκυρη και ο δημοτικός ή κοινοτικός ταμίας υποχρεούται να μην την εκτελέσει.

7. Τα δάνεια του παρόντος άρθρου χορηγούνται στους δικαιούχους των οποίων οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, αθροιζόμενες με το μέρος των τακτικών τους εσόδων που παρακρατούνται ετησίως από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για εξόφληση άλλων μακροπρόθεσμών υποχρεώσεών τους, υπερβαίνουν:

α) το 10% των τακτικών τους εσόδων, εφόσον πρόκειται για δήμους ή κοινότητες με τακτικά έσοδα οικονομικού έτους 2003 που δεν υπερβαίνουν τα τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ και

β) το 20% των τακτικών τους εσόδων, εφόσον πρόκειται για δήμους ή κοινότητες με τακτικά έσοδα οικονομικού έτους 2003 που υπερβαίνουν τα τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ.

8. Για τον υπολογισμό των ανωτέρω ποσοστών λαμβάνονται υπόψη και οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της παραγράφου 3. Ως τακτικά έσοδα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2003 του οικείου δήμου ή κοινότητας.

9. Το ύψος και ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου καθορίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η ετήσια τοκοχρεολυτική δόση εξόφλησής του να μην υπερβαίνει το 15% ή το 30% των τακτικών εσόδων των δήμων και κοινοτήτων των περιπτώσεων α' και β' αντίστοιχα της παραγράφου 7.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μπορεί να αποφασίζει τη χορήγηση δανείων σε δήμους και κοινότητες με χρόνο εξόφλησης μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ετών, εάν από την εν γένει οικονομική κατάσταση του οικείου δήμου ή κοινότητας, προκύπτει ότι με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται καλύτερα η ομαλή εξυπηρέτηση του δανείου. Ομοίως δύνανται να χορηγείται περιόδος χάριτος έως δώδεκα (12) μήνες, χωρίς επιβάρυνση, σε όλα τα δάνεια του παρόντος άρθρου.

10. Η εξόφληση των δανείων γίνεται με παρακράτηση από τα έσοδα των οικείων δήμων και κοινοτήτων, που προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) του ν. 1828/1989. Η παρακράτηση γίνεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σε περίπτωση που τα έσοδα από τους Κ.Α.Π. δεν επαρκούν για την εξόφληση του δανείου, η εξόφληση μπορεί να γίνεται με παρακράτηση άλλων εσόδων των δήμων και κοινοτήτων, που είναι δυνατόν να εκχωρηθούν.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθορίζονται οι διαδικασίες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΘΕΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 31

Ειδική θεώρηση εισόδου- Χορήγηση ασύλου- άδεια διαμονής

1. Σε Αρχηγούς Οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού (Tour Leader) μετά από σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Τουρισμού της οικείας Περιφέρειας χορηγείται ειδική θεώρηση εισόδου εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας τους αίτηση συνοδευόμενη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

β. Βεβαίωση ασφάλισης για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού απυχήματος. Σε περίπτωση που υπάρχει με τη χώρα του διακρατική συμφωνία ασφάλισης για υγεία και εργατικό απύχημα, αρκεί η προσκόμιση βεβαίωσης της χώρας του ότι είναι ασφαλισμένος στο κοινωνικοασφαλιστικό της σύστημα. Εάν δεν υπάρχει διακρατική συμφωνία θα προσκομίσει εγγύηση του κράτους προέλευσης, ότι θα καλύψει τον ασφαλιστικό κίνδυνο από τις ανωτέρω αιτίες ή ασφαλιστήριο ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρίας κάλυψη των ανωτέρω κινδύνων για την απασχόλησή του ως Tour Leader στην Ελλάδα.

γ. Βεβαίωση από τη Διεύθυνση Τουρισμού της Περιφέρειας που εδρεύει το τουριστικό γραφείο, στην οποία να αναφέρεται ότι εγκρίνεται η εργασία του αλλοδαπού ως Αρχηγού Οργανωμένων Ομάδων Τουριστών (Tour Leader).

δ. Βεβαίωση του αλλοδαπού τουριστικού γραφείου που να βεβαιώνει ότι ο υπό απασχόληση αλλοδαπός αμείβεται από το εν λόγω γραφείο.

ε. Έγγραφο ελληνικού τουριστικού γραφείου ότι συνεργάζεται με αλλοδαπό τουριστικό γραφείο.

στ. Υπεύθυνη δήλωση ελληνικού τουριστικού γραφείου που συνεργάζεται με αλλοδαπό τουριστικό γραφείο ότι ο αλλοδαπός δεν θα προσληφθεί για εργασία και ότι θα απασχοληθεί εκτός του γραφείου για την εξυπηρέτηση των αφικνούμενων ομάδων τουριστών μέσω αλλοδαπού τουριστικού γραφείου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες.

ζ. Υπεύθυνη δήλωση του ίδιου ότι δεν πρόκειται να ασκήσει οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

η. Πιστοποιητικό Υγείας από αλλοδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα, από το οποίο προκύπτει ότι δεν πάσχει από μεταδιδόμενα λοιμώδη νοσήματα.

θ. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου της αρμόδιας αλλοδαπής αρχής.

Ο αλλοδαπός οφείλει πέντε (5) ημέρες από την άφιξή του στη χώρα να υποβάλει στην οικεία περιφέρεια αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής συνοδευόμενη από επίσημα μεταφρασμένα αντίγραφα των ανωτέρω β', γ', δ' και ε' δικαιολογητικών, καθώς και αντίγραφο διαβατηρίου με την ειδική θεώρηση εισόδου, αντίγραφο με επίσημη μετάφραση του πιστοποιητικού υγείας και του ποινικού μητρώου, καθώς και δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του ελληνικού τουριστικού γραφείου με το οποίο συνεργάζεται.

Η ανωτέρω άδεια διαμονής, η οποία επέχει και θέση άδειας εργασίας, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 2910/2001

(ΦΕΚ 91 Α') για χρονικό διάστημα έως οκτώ μηνών και δεν ανανεώνεται στο ίδιο έτος. Για τους ανωτέρω ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 71 παρ.1 περίπτωση α' του ν. 2910/2001.

2. Σε αλλοδαπούς ή και τέκνα αλλοδαπών που γεννήθηκαν ή κατοικούν επί μακρόν στην Ελλάδα και σε όσους το αίτημά τους για χορήγηση ασύλου απορρίφθηκε και υπήχθησαν στη διαδικασία του άρθρου 66 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') εφόσον ο εφοδιασμός τους με διαβατήριο από τις προξενικές αρχές της χώρας τους είναι αποδεδειγμένα αδύνατος, χορηγείται με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας βεβαίωση νόμιμης διαμονής, αφού λάβει υπόψη του τους λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας. Η βεβαίωση αυτή αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εργασίας, καθιδρύει όλες τις υποχρεώσεις και παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α'). Η ίδια βεβαίωση δεν αποτελεί και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ταξιδιωτικό έγγραφο, ισχύει δε μέχρι τον εφοδιασμό τους με διαβατήριο, οπότε και αντικαθίσταται με την άδεια διαμονής ενιαίου τύπου. Η αίτηση για τη χορήγηση της ανωτέρω βεβαίωσης υπόκειται στην καταβολή παραβόλου σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 1 περίπτωση α' του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α').

Άρθρο 32

Άδειες διαμονής - Άδειες παραμονής

1.α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

« Όταν πρόκειται για ανανέωση άδειας διαμονής που αφορά σε διαφορετικό εργασιακό καθεστώς, από εκείνο για το οποίο έχει χορηγηθεί και η αντίστοιχη άδεια διαμονής και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, δεν απαιτείται η αντίστοιχη για το σκοπό αυτόν ειδική θεώρηση εισόδου. Η διαδικασία αυτή δεν αφορά στους κατόχους άδειας διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 10 έως και 18, 34, 35 και 36 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας διάταξης. Άδειες διαμονής που χορηγήθηκαν σύμφωνα με την ανωτέρω πρόβλεψη θεωρούνται νόμιμες.»

β. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 8 του ν. 2910/2001 προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

« Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας δεν αποτελεί προαιτούμενο στοιχείο για την ανανέωση της άδειας διαμονής του αλλοδαπού με εξαίρεση τη μετατροπή της σε αορίστου χρόνου διαρκείας.

Οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφέρειών υποχρεούνται στο τέλος κάθε μήνα να αποστέλλουν στις κατά τόπους αστυνομικές διευθύνσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης καταστάσεις με τα ακριβή στοιχεία των αλλοδαπών των οποίων ανανεώθηκαν οι άδειες διαμονής.

Η ύπαρξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας που προκύπτουν από την έρευνα των κατά τόπους αστυνομικών διευθύνσεων αποτελεί νόμιμο λόγο ανάκλησης της άδειας διαμονής ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου στο οποίο αναφέρονται.»

2. Στο άρθρο 19 του ν. 2910/2001 προστίθεται παράγραφος 10, ως εξής:

«10. α. Η χορήγηση άδειας εργασίας από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ισχύει στο πλαίσιο της διάρκειάς της σε οποιοδήποτε νομό της χώρας υπό τις εξής προϋποθέσεις:

i. Έχει λυθεί η αρχική εργασιακή σχέση και έχει γίνει αναγελία του λόγου της λύσης της.

ii. Έχει συνάψει ο αλλοδαπός νέα σύμβαση εργασίας με εργοδότη σε άλλο νομό.

iii. Έχει γίνει θεώρηση της άδειας από την Υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του τόπου που θα εργασθεί ο αλλοδαπός και για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που υπολείπεται.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο τύπος του εντύπου της άδειας εργασίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 22 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Μετά την πάροδο δύο ετών από τη χορήγηση της αρχικής άδειας, η ανανέωση της άδειας διαμονής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ανά διετία και έχει ισόχρονη διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, να χορηγείται άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 27 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Οικείας Περιφέρειας να χορηγείται άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας.

Σε αυτήν την περίπτωση κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.»

5. Το άρθρο 30 του ν. 2910/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με την άδεια διαμονής του κύριου κατόχου και ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του με εξαίρεση την περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας, οπότε η συνδρομή της δεκαετίας θα πρέπει να συμπληρωθεί αυτοτελώς για κάθε μέλος της οικογένειάς του, σύμφωνα και με τις ειδικότερες προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου.

2. Άλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του σχετική αίτηση ταυτόχρονα με την αίτηση για ανανέωση της άδειας διαμονής του κύριου κατόχου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.»

6. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 32 του ν. 2910/2001, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 3074/2002, προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας εφαρμόζεται αναλόγως η ρύθμιση του άρθρου 31 του παρόντος νόμου, μετά την προσκόμιση της άδειας διαμονής που χορηγείται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»

7. Στην παράγραφο 4α του άρθρου 37 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη δύνανται να ανανεωθούν για έναν από τους λόγους του ν. 2910/2001, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι ανθρωπιστικής φύσεως για τους οποίους εκδόθηκαν ή εφόσον τούτο έχει ορισθεί με την απόφαση χορήγησης της άδειας.»

8. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 19 του ν. 2910/2001, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Μετά την πάροδο δύο ετών από τη χορήγηση της αρχικής άδειας η άδεια εργασίας έχει διετή διάρκεια.»

9. Στην παράγραφο 1β του άρθρου 25 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Οι άδειες διαμονής της παραγράφου αυτής επέχουν και θέση άδειας εργασίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33 Εκποίηση δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων

1. Δημοτικές και κοινοτικές εκτάσεις που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατέχονται αυθαίρετα από δεκαετίας τουλάχιστον και καλλιεργούνται συστηματικά ή έχουν δεντροφυτευτεί, δύνανται να εκποιούνται άνευ δημοπρασίας στους αυθαίρετα κατέχοντες, ύστερα από αίτηση τους, που υποβάλλεται στον ιδιοκτήτη δήμου ή κοινότητα, εντός προθεσμίας δύο (2) ετών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και κατά τη διαδικασία του άρθρου 32 του ν.δ. 3958/1959 «περί τροποποίήσεως και συμπληρώσεως των περί οριστικών παραχωρητηρίων και κλήρων διατάξεων της Εποικιστικής Νομοθεσίας».

2. Δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις που έχουν καταληφθεί μέχρι το έτος 1990 και κατέχονται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται να εκποιηθούν άνευ δημοπρασίας στους κατέχοντες, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α. Αν η κατεχόμενη έκταση βρίσκεται εντός ρυμοτομικού σχεδίου ή εντός ορίων οικισμού, η εκποίηση χωρίς δημοπρασία έκταση δεν επιτρέπεται να υπερβεί το εμβαδόν ενός άρτιου οικοπέδου.

β. Αν η κατεχόμενη έκταση βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίου οικισμού, η εκποίηση χωρίς δημοπρασία επιτρέπεται μόνο, εφόσον έχει ανεγερθεί μόνιμο κτίσμα και η έκταση που εκποιείται είναι άρτια σύμφωνα με τις πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν στην περιοχή.

3. Το τίμημα των εκποιούμενων εκτάσεων καθορίζεται με απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, το οποίο ισούται με την αντικειμενική τους αξία.

α. Αν ο κάτοχος, που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργός, το τίμημα της εκποίησης ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της έκτασης. Στην περίπτωση που είναι και πολύτεκνος το τίμημα ορίζεται σε ποσοστό (30%) της αξίας της έκτασης. Αν είναι μόνο πολύτεκνος, το τίμημα ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της έκτασης.

β. Αν ο αυθαίρετος κάτοχος της παραγράφου 2 του

παρόντος άρθρου έχει ανεγείρει κτίσμα, το οποίο αποτελεί και την κύρια κατοικία του, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 1078/1980 (ΦΕΚ 238 Α') ή είναι πολύτεκνος, το τίμημα ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας.

Αν αποτελεί τη μοναδική του κατοικία και είναι πολύτεκνος, τότε το τίμημα ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αντικειμενικής αξίας.

γ. Για την εκτίμηση της αξίας των εκποιούμενων εκτάσεων δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία των επικείμενων κτισμάτων που έχουν αναγερθεί ή άλλων βελτιώσεων, που έχουν πραγματοποιηθεί από τον αυθαίρετο κάτοχο.

4. Η εκποίηση έκτασης σε κάθε περίπτωση είναι δυνητική για τους δήμους ή τις κοινότητες, και αυτοί/ές δύνανται να αρνηθούν, αν κρίνουν ότι η έκταση είναι απαραίτητη για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατόν να παραχωρηθεί στον αιτούντα, άλλο δημοτικό ή κοινοτικό ακίνητο, ίσης αξίας.

Άρθρο 34 Έναρξη ισχύος

1. Κάθε διάταξη νόμου αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

2. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Δ. Ρέππιας

Φ. Πετσάλνικος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Φλωρίδης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Εκλογικές δαπάνες κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α., θέματα αλλοδαπών και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Επήσια δαπάνη ύψους 2.237.700 ευρώ περίπου που αναλύεται ως εξής:

a. 2.210.000 ευρώ από τη σύσταση στο Ελεγκτικό Συνέδριο εκατόν είκοσι (120) θέσεων προσωπικού ΠΕ κατηγορίας και είκοσι τεσσάρων (24) θέσεων ΔΕ κατηγορίας Χειριστών Η/Υ.
(άρθρο 24 παρ. 8)

β. 15.000 ευρώ από την καταβολή επιδόματος θέσης σε είκοσι επτά (27) Προϊσταμένους Τμήματος του Ελεγκτικού Συνέδριου, λόγω της ισάριθμης αύξησης των θέσεων αυτών.
(άρθρο 24 παρ. 8)

γ. 12.700 ευρώ από την αύξηση κατά δώδεκα (12) των θέσεων Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνέδριου.
(άρθρο 24 παρ. 8)

2. Επήσια δαπάνη από την καταβολή δαπανών μετακίνησης στο προσωπικό του Ελεγκτικού Συνέδριου που μετακινείται για τη διενέργεια καταστατικού επιτόπιου ελέγχου των δαπανών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται στο ποσό των 200.000 ευρώ περίπου.
(άρθρο 24 παρ. 1 και 4)

3. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη κατά τα έτη διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, από τυχόν καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και της Επιτροπής Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων. Η ανωτέρω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 70.000 ευρώ.
(άρθρα 14 και 15)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης πλην της υπό στοιχείο 3 δαπάνης που θα καλύπτεται από πιστώσεις των οικείων περιφερειών.

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Α., του ΤΥΔΚΥ και του ΤΑΔΚΥ

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη χορηγούμενη απαλλαγή των οφειλών Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς το Δημόσιο και τους ανωτέρω φορείς, από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις, με αντίστοιχη αποτροπή δαπάνης των εν λόγω Ο.Τ.Α.. Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εκτιμάται στο ποσό των 500.000 ευρώ για το Δημόσιο, των 100.000 ευρώ για το Ι.Κ.Α., των 500.000 ευρώ για το ΤΥΔΚΥ και των 75.000 ευρώ για το ΤΑΔΚΥ.
(άρθρο 30 παρ. 1)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ανωτέρω ασφαλιστικών ταμείων.

Γ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης και του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής

Απώλεια εσόδων από: i) την ανανέωση της άδειας διαμονής αλλοδαπών, μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την αρχική χορήγησή της, ανά διετία και τη μη ανανέωση αυτής μετά από δεκαετή συνολική παραμονή του αλλοδαπού στην Ελλάδα, λόγω μετατροπής της σε αόριστης διάρκειας (άρθρο 32 παρ. 3), ii) τη χορήγηση της άδειας διαμονής μελών αλλοδαπών για λόγους οικογενειακής συνένωσης, για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο, για το οποίο ισχύει η αντίστοιχη άδεια του κυρίου κατόχου (άρθρο 32 παρ. 5), iii) η χορήγηση της άδειας εργασίας για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, μετά την πάροδο διετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας.
(άρθρο 32 παρ. 8)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα καλύπτεται από την αύξηση εσόδων που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 παρ.1 και 2 του νομοσχεδίου.

Δ. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού

1. Ετήσια δαπάνη από τη δημοσίευση σε τοπική εφημερίδα μιας συνοπτικής κατάστασης του προϋπολογισμού, του απολογισμού, του ισολογισμού μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή (για όσους Ο.Τ.Α. εφαρμόζουν το κλαδικό λογιστικό σχέδιο των δήμων και κοινοτήτων). (άρθρο 25 παρ. 7 και 26 παρ. 4)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη δαπανών συνεδρίων και συναντήσεων, που οργανώνονται από δήμους ή κοινότητες και σχετίζονται με την εδαφική τους περιφέρεια ή συνδέονται με την προαγωγή συμφερόντων των Ο.Τ.Α. αυτών ή εξυπηρετούν πολιτιστικά και πνευματικά ενδιαφέροντα των κατοίκων τους.

(άρθρο 25 παρ. 2)

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τυχόν καταβολή τοκοχρεωλυσίων στο Ταμείο Παρακαταθήκων και Δανείων για την εξόφληση δανειακών υποχρεώσεων, που προκύπτουν από τη σύναψη δανείων για την εξόφληση συγκεκριμένων υποχρεώσεων και την κάλυψη των υφιστάμενων μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου χρεωστικών ανοιγμάτων στο ανωτέρω Ταμείο, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του Ταμείου αυτού.

(άρθρο 30 παρ. 2 και 3)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις των προϋπολογισμών των οικείων Ο.Τ.Α..

4. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από την εκποίηση δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων προς τους αυθαιρέτως κατέχοντες, λόγω της είσπραξης μειωμένου τιμήματος, στην περίπτωση που αυτοί είναι πολύτεκνοι ή κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί ή έχουν και τις δύο αυτές ιδιότητες.

(άρθρο 33 παρ. 3)

5. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων δήμων και κοινοτήτων, που διαθέτουν ίδια ταμειακή υπηρεσία, σε περίπτωση απαλλαγής των οφειλετών τους από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής χρεών, μετά από σχετική απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

(άρθρο 28 παρ. 4)

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων των οικείων Ο.Τ.Α.

Ε. Επί του προϋπολογισμού κοινοτήτων, συνδέσμων, δήμων και κοινοτήτων, ιδρυμάτων και νομικών προσώπων Ο.Τ.Α.

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας που εξαρτάται από σχετική τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων αυτών.

(άρθρο 27 παρ. 1)

Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων φορέων.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Κ. Σκανδαλίδης

Αριθμ. 201/19/2003

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Εκλογικές δαπάνες κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α., θέματα αλλοδαπών και άλλες διατάξεις»

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου οριθετούνται οι εκλογικές δαπάνες των συνδυασμών και των υποψήφιών κατά τις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές και θεσπίζονται ρυθμίσεις για: i) τη δημοσιότητα και τον έλεγχο των οικονομικών των ανωτέρω, ii) τον έλεγχο των δαπανών των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επίσης τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του π.δ. 410/1995 που αναφέρονται στην οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού και του ν. 2910/2001 περί αλλοδαπών. Τέλος ρυθμίζονται θέματα οφειλών Ο.Τ.Α. και εκποίησης δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται και τα ακόλουθα:

A. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.a. Προσδιορίζεται η έννοια των εσόδων και δαπανών των νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών, καθώς επίσης και εκείνων των υποψήφιων νομαρχών, δημάρχων, νομαρχιακών και δημοτικών συμβούλων, για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κοινή υπουργική απόφαση, των κατηγοριών των παροχών και διευκολύνσεων, οι οποίες συνυπολογίζονται στις εκλογικές δαπάνες, καθώς και των κριτηρίων, των αρμόδιων οργάνων και της διαδικασίας αποτίμησής τους σε χρήμα.

γ. Προβλέπεται η διακίνηση του 60% τουλάχιστον των συνολικών εσόδων και δαπανών των νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών, μέσω λογαριασμών, που τηρούνται σε τράπεζες εγκατεστημένες στην Ελλάδα, στο όνομα του υποψήφιου νομάρχη ή δημάρχου, καθώς και του οριζόμενου διαχειριστή.

Η κατάθεση στους ανωτέρω λογαριασμούς επιτρέπεται και γίνεται μόνον επώνυμα, εφόσον υπάρξει συναίνεση των προσώπων, στο όνομα των οποίων τηρούνται, με ευθύνη της τράπεζας για τη διαπίστωση των στοιχείων ταυτότητας του καταθέτη. Το ύψος δε του λογαριασμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών των συνδυασμών.

δ. Ως προεκλογική περίοδος για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου θεωρείται το δίμηνο χρονικό διάστημα που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών.

(άρθρο 1 και 2)

2.a. Απαριθμούνται οι κατηγορίες φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία απαγορεύεται να χρηματοδοτούνται να συνεισφέρουν καθ' οινδήποτε τρόπο στους νομαρχιακούς και δημοτικούς συνδυασμούς, καθώς και προς τους υποψήφιους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους.

β. Προβλέπεται ποινή φυλάκισης έως δύο (2) ετών και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ: i) στους παραβάτες της ανωτέρω διάταξης, ii) στους υπεύθυνους των νομαρχιακών και δημοτικών συνδυασμών ή στους υποψήφιους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους, εφόσον μέχρι την παραμονή των εκλογών δεν προβάλλουν οποιαδήποτε αντίρρηση και αποδέχονται την κατάθεση. (άρθρο 3)

3.a. Καθορίζονται τα όρια της επιτρεπόμενης χρηματοδότησης συνδυασμών και υποψήφιων από το ίδιο πρόσωπο, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

β. Προβλέπεται ποινή φυλάκισης έως ενός (1) έτους και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ για τον χρηματοδότη συνδυασμών και υποψηφίων, σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτέρω ορίων. Προβλέπεται επίσης, η επιβολή προστίμου μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ στους υπεύθυνους των συνδυασμών και στους υποψηφίους που, καίτοι εγνώριζαν, αποδέχθηκαν τη χρηματοδότηση. (άρθρο 4)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. Ορίζεται ότι για τους χώρους υπαίθριας προβολής μηνυμάτων των συνδυασμών εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3023/2002, όπως ισχύουν κάθε φορά. (άρθρο 5)

2. Προβλέπεται ότι, η καταβαλλόμενη, από τους συνδυασμούς και τους υποψηφίους, δαπάνη στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα για την προβολή προεκλογικών μηνυμάτων, λογίζεται ως εκλογική δαπάνη και η δωρεάν διάθεση ραδιοτηλεοπτικού χρόνου εντάσσεται στις παροχές και διευκολύνσεις, οι οποίες συνυπολογίζονται στις εκλογικές δαπάνες και η αξία τους αποτιμάται σε χρήμα. (άρθρα 6 και 9 παρ. 6)

3.a. Καθορίζονται οι δραστηριότητες που απαγορεύονται για τους συνδυασμούς και τους υποψηφίους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

β. Επιβάλλεται στους δημάρχους και στους προέδρους κοινοτήτων η υποχρέωση για την άμεση καθαίρεση των αεροπανώ και πανώ, την αποκόλληση των γιγαντοφισών, αφισών, φωτογραφιών κ.λπ., την αποσυναρμολόγηση των πρόσκαιρων κατασκευών και τον καθαρισμό των εξωτερικών χώρων από χρωστικές ουσίες.

Η παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης και εφόσον έχει προηγηθεί σχετική έγγραφη ενημέρωση από την Τοπική Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων, συνιστά ποινικό αδίκημα, που επισύρει την ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών. (άρθρα 7, 8 και 20 παρ. 3)

4.a. Ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου των εκλογικών δαπανών των συνδυασμών και των υποψηφίων, που προσδιορίζεται για κάθε δήμο και νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

β. Προβλέπεται ότι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο δήμαρχο ή νομάρχη συμπεριλαμβάνεται στο αντίστοιχο ανώτατο όριο που προβλέπεται για το συνδυασμό του. (άρθρο 9)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

1.a. Ορίζεται ότι η διαχείριση των οικονομικών των συνδυασμών γίνεται από συγκεκριμένα πρόσωπα που ορίζονται από τους επικεφαλής αυτών και γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών.

β. Η εξουσία του ορίζομενου διαχειριστή παύει μετά την περάτωση της διαχείρισης των οικονομικών του συνδυασμού, περιλαμβανομένου και του κλεισμάτος του σχετικού τραπεζικού λογαριασμού.

γ. Οι υποψήφιοι είναι οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των οικονομικών τους. (άρθρο 10)

2.a. Προβλέπεται η τήρηση από τους συνδυασμούς ειδικού διπλότυπου βιβλίου, στο οποίο καταχωρούνται υποχρεωτικά όλα τα έσοδα και οι δαπάνες τους, κατά την προεκλογική περίοδο, όπως ειδικότερα ορίζεται.

β. Αντίγραφο του ανωτέρω βιβλίου κατατίθεται εντός τριάντα (30) ημερών, από την ημέρα διενέργειας των εκλογών, στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών.

γ. Οι συνδυασμοί έχουν επιπρόσθετα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.). Σε περίπτωση δε τήρησης υποχρεωτικά βιβλίου εσόδων – εξόδων κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. παρέλκει η τήρηση αυτού, εφόσον το ειδικό διπλότυπο βιβλίο τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και θεωρείται και από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.. (άρθρο 11)

3.a. Προβλέπεται η υποχρεωτική έκδοση απόδειξης για την απευθείας είσπραξη από τους συνδυασμούς κάθε ποσού μεγαλύτερου των διακοσίων (200) ευρώ.

β. Η διαδικασία επιστροφής των κουπονιών που δεν διατέθηκαν, ο τρόπος και τα όργανα βεβαίωσης της καταστροφής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με υπουργική απόφαση. Από το σύνολο των υπόλοιπων θεωρημένων κουπονιών, που έχουν εκδοθεί από το συνδυασμό, τεκμαίρεται ότι εισπράχθηκε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον.

γ. Οι συνδυασμοί υποχρεούνται μόνο στην έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά στον Κ.Β.Σ.. Εφόσον δε ενεργούν πράξεις που υπόκεινται σε Φ.Π.Α. ή φόρο εισοδήματος, θεωρούνται επιτηδευματίες μόνο για τις δραστηριότητες αυτές και έχουν τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του εν λόγω Κώδικα. (άρθρο 12)

4.a. Επιβάλλεται η υποχρέωση στους νομάρχες, τους δημάρχους, τους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους που εξελέγησαν στις νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, καθώς και στους τρεις (3) αναπληρωματικούς των συνδυασμών, στην οποία περιέχονται τα ορίζομενα στοιχεία να: i) καταρτίζουν αναλυτική κατάσταση και ii) συνολική κατάσταση των εκλογικών τους εσόδων και δαπανών. Η προαναφερόμενη αναλυτική κατάσταση εκλογικών εσόδων – δαπανών υποβάλλεται με τα σχετικά παραστατικά στοιχεία στην Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α. του ειδικότερου τρόπου σύνταξης της ανωτέρω αναλυτικής κατάστασης, καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας. (άρθρο 13)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

1.a. Συνιστάται σε κάθε νομό, με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, Επιτροπή Ελέγχου, στην οποία ανατίθεται ο έλεγχος των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων, καθώς και η τήρηση των κάθε μορφής υποχρεώσεων που απορρέουν από τον υπό ψήφιση νόμο.

β. Καθορίζεται η συγκρότηση της Επιτροπής και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κάθε θέματος που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου.

δ. Ορίζεται ότι όποιος παρεμποδίζει το ελεγκτικό έργο της Επιτροπής καθ' οινοδήποτε τρόπο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών. (άρθρο 14)

2.a. Συνιστάται επίσης σε κάθε νομό, με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων, στην οποία ανατίθεται ο έλεγχος των εκλογικών παραβάσεων των συνδυασμών και των υποψηφίων.

β. Καθορίζεται η συγκρότηση της Επιτροπής και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, του ειδικότερου τρόπου άσκησης των αρμοδιοτήτων από τις Επιτροπές Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων, καθώς και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας.

δ. Η Επιτροπή επικουρείται στο έργο της από υπαλλήλους της οικείας Περιφέρειας. (άρθρο 15)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

1. Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων στους συνδυασμούς και τους υποψήφιους νομάρχες, δημάρχους, νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους, σε περίπτωση παραβίασης συγκεκριμένων διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. Ειδικότερα επιβάλλονται:

α. Πρόστιμο στις κατωτέρω περιπτώσεις, που κυμαίνεται ως ακολούθως:

ι) από το ήμισυ μέχρι το διπλάσιο του ανωτάτου επιτρεπόμενου ορίου εκλογικών δαπανών του συνδυασμού, στις περιπτώσεις α) ελλειπούς ή αντικανονικής τήρησης και ενημέρωσης του βιβλίου εσόδων – δαπανών και β) υπέρβασης του επιτρεπόμενου ορίου εκλογικών δαπανών,

ii) από 30.000 μέχρι 100.000 ευρώ στους συνδυασμούς που παραβιάζουν τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 1, καθώς και σε όσους χρηματοδοτούνται ή δέχονται κάθε είδους παροχή από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3,

iii) από 20.000 μέχρι 70.000 ευρώ στο συνδυασμό, που δέχεται χρηματοδότηση κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 4,

iv) από 50.000 μέχρι 100.000 ευρώ για κάθε διακεκριμένη παράβαση των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 7,

v) μέχρι του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους και μέχρι του ποσού των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους, σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής ή ελλιπούς ή

αντικανονικής σύνταξης της αναλυτικής κατάστασης εκλογικών εσόδων και δαπανών,

vi) μέχρι του ποσού των 10.000 ευρώ για τους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους και μέχρι του ποσού των 5.000 ευρώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους, σε περίπτωση που δέχονται χρηματοδότηση ή άλλου είδους παροχή από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3,

vii) μέχρι του ποσού των 3.000 ευρώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους και μέχρι του ποσού των 6.000 ευρώ, για τους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους σε περίπτωση που δέχονται χρηματοδότηση κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 4,

viii) μέχρι του ποσού των 20.000 ευρώ για τους υποψήφιους νομάρχες και δημάρχους και μέχρι του ποσού των 10.000 ευρώ για τους υποψήφιους νομαρχιακούς και δημοτικούς συμβούλους, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ' και δ' του άρθρου 8 ανάλογα με τη σοβαρότητα, τον αριθμό και τη συχνότητα των παραβάσεων, καθώς και την προκαλούμενη ρύπανση και προσβολή της αισθητικής,

ix) μέχρι το δεκαπλάσιο της υπέρβασης, σε περίπτωση υπέρβασης του επιτρεπόμενου ανώτατου ύψους εκλογικών δαπανών, με τις οριζόμενες επιφυλάξεις.

Τα ανωτέρω πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

β. Έκπτωση από τα αξιώματα του νομάρχη, του δημάρχου, του νομαρχιακού και του δημοτικού συμβούλου στις οριζόμενες περιπτώσεις. Κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, με τις οποίες επιβάλλεται η έκπτωση από τα ανωτέρω αξιώματα και η επιβολή προστίμων, δεν χωρεί προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

(άρθρα 16-19)

2.a. Προβλέπονται ποινικές κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 458 Π.Κ., σε βάρος τρίτων, οι οποίοι παραβιάζουν τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7 και των περιπτώσεων α' και β' του άρθρου 8.

β. Στον ιδιοκτήτη εντύπου που παραβιάζει την απαγόρευση των διατάξεων της περ. β' του άρθρου 8, καθώς και της περίπτωσης στ' της παρ. 3 του άρθρου 15 επιβάλλεται με κ.υ.α. πρόστιμο, που κυμαίνεται από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

Κάθε παράβαση είναι αυτοτελής και επισύρει την αυτοτελή, αντίστοιχα επιβολή του ανωτέρω προστίμου.

γ. Με την ποινή της φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και υπό την οριζόμενη προϋπόθεση, τιμωρείται η μη τήρηση από τους δημάρχους και τους προέδρους των κοινοτήτων των υποχρεώσεων που απορρέουν από το τελευταίο εδάφιο της περ. β' του άρθρου 8, γεγονός που συνιστά ποινικό αδίκημα υπό την προϋπόθεση ότι, προηγήθηκε έγγραφη ενημέρωσή τους από την Επιτροπή Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων. (άρθρο 20)

3. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά τα ανωτέρω βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. (άρθρα 16 παρ. 4 και 20 παρ. 2)

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διενέργεια δημοσκοπήσεων. Ειδικότερα:

α. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί οποιαδήποτε δημοσκόπηση αναφέρεται σε συνδυασμούς και υποψηφίους.

β. Προβλέπεται ότι, η δημοσίευση και η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων που δεν πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, επισύρουν την ποινή του προστίμου, ύψους από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ που επιβάλλεται με κ.υ.α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 20.

γ. Απαγορεύεται η δημοσίευση στον Τύπο και η ανακοίνωση από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, δημοσκοπήσεων που αναφέρονται σε συνδυασμούς και υποψηφίους, δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

δ. Επιτρέπεται η διενέργεια δημοσκοπήσεων (EXIT POLLS) κατά την ημέρα της ψηφοφορίας, τα αποτελέσματα των οποίων δημοσιοποιούνται μετά την 19:00 ώρα της ημέρας αυτής. (άρθρο 21)

5. Ορίζεται ότι, οι διατάξεις του πρώτου μέρους του υπό ψήφιση νόμου, εφαρμόζονται σε όλες τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και στους δήμους της χώρας. (άρθρο 22)

B. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.a. Προβλέπεται ότι, οι δαπάνες των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού με πληθυσμό άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων, υπάγονται από 1ης Ιανουαρίου 2004 στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτό.

β. Καθορίζονται τα αρμόδια όργανα για την άσκηση του ελέγχου αυτού, καθώς και οι κατηγορίες δαπανών που εξαριούνται του εν λόγω ελέγχου. (άρθρο 23)

2.a. Ορίζεται ότι, ο κατασταλτικός έλεγχος των δαπανών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού είναι κατ' αρχήν δειγματοληπτικός και διενεργείται επιτοπίως, από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

β. Από το οικονομικό έτος 2004, υποβάλλονται ετησίως στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου αντίγραφα των απολογισμών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού συνοδευόμενα από τις σχετικές επ' αυτών εκθέσεις και πράξεις των αρμόδιων Οργάνων τους και από κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο που καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

γ.i) Προβλέπεται η φύλαξη των δικαιολογητικών των δαπανών σε ασφαλές μέρος, με ευθύνη των Προϊσταμένων των αρμόδιων υπηρεσιών των ελεγχόμενων φορέων.

ii) Τίθεται συγκεκριμένη προθεσμία για την περαιώση του κατασταλτικού ελέγχου των ανωτέρω φορέων.

δ. Οι δαπάνες μετακίνησης για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εγγραφή των αναγκαίων πιστώσεων σ' αυτόν.

ε. Συνιστώνται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, για την αντιμετώπιση των αναγκών που ανακύπτουν από την ανάθεση σ' αυτό του προαναφερόμενου ελέγχου, εκατόν σαράντα τέσσερις (144) νέες θέσεις προσωπικού (120 ΠΕ και 24 ΔΕ κατηγορίας Χειριστών Η/Υ). Επίσης αυξάνονται κατά δώδεκα (12) οι θέσεις των Επιτρόπων αυτού και κατά είκοσι επτά (27) οι θέσεις των Προϊσταμένων Τμήματος.

στ. Η πλήρωση των κατά τα ανωτέρω συνιστώμενων θέσεων και των υφιστάμενων κατά την 1η Ιανουαρίου 2004 κενών οργανικών θέσεων, θα γίνει κατ' εξαίρεση των ισχυουσών περί προσλήψεως διατάξεων, με ειδικό

διαγωνισμό, που θα διενεργηθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υπόκεινται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π..

ζ. Η ισχύς των ρυθμίσεων του κεφαλαίου αυτού αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2004. (άρθρο 24)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τροποποιούνται διατάξεις του π.δ. 410/1995 που αναφέρονται στην οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α. και ορίζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1.a. Επαναπροσδιορίζονται οι υποχρεωτικές δαπάνες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στις οποίες προστίθενται μεταξύ άλλων και η αποζημίωση των συμβούλων για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, τα έξοδα κίνησης των προέδρων των τοπικών συμβουλίων, τα είδη ατομικής προστασίας των εργαζομένων, τα τοκοχρεώλυσια των δανείων, οι δαπάνες για την εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και για την εξόφληση εκκαθαρισμένων οφειλών κ.λπ..

β. Ορίζεται ότι, πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό δήμου ή κοινότητας, είναι δυνατό να διατίθενται εκτός των άλλων και για την πληρωμή δαπανών που αφορούν συνέδρια και συναντήσεις που οργανώνει ο δήμος ή η κοινότητα, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα για την, υπό προϋποθέσεις, απευθείας ανάθεση έργων που αποσκοπούν στην άμεση αποκατάσταση απρόβλεπτων ζημιών σε δίκτυα ύδρευσης αποχέτευσης, άρδευσης, φωτισμού και σε δρόμους.

δ.i) Προβλέπεται ότι, η πίστωση που πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό Ο.Τ.Α. α' βαθμού, προκειμένου να είναι επιτρεπτή η έναρξη της διαδικασίας για την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς και η διενέργεια προμήθειας, πρέπει να είναι τουλάχιστον ισόποση με την αξία που αντιστοιχεί στο τμήμα του έργου, της εργασίας, της μεταφοράς ή της προμήθειας που, βάσει της μελέτης, πρόκειται να εκτελεσθεί μέχρι το τέλος του έτους.

ii) Εισάγεται εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα στις περιπτώσεις πιστώσεων που διατίθενται για την πληρωμή δαπανών που αφορούν τα αναφερόμενα στην περ. γ' έργα, καθώς και στις περιπτώσεις απευθείας διενέργειας προμηθειών και ανάθεσης ή εκτέλεσης εργασιών από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον η εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα πίστωση είναι ανεπαρκής, η αναγκαία τροποποίηση του προϋπολογισμού γίνεται στην πρώτη, μετά την ανάθεση, συνεδρίαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

ε.i) Ορίζεται ότι, εντός δεκαπενθυμέρου από την ψήφιση του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας, το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο γνωμοδοτεί και για τους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του δήμου ή της κοινότητας.

ii) Προβλέπεται ότι, η προθεσμία ψήφισης του προϋπολογισμού του έτους που ακολουθεί από της διενέργειας των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, μπορεί να παρεκταθεί μέχρι την 28η Φεβρουαρίου του έτους, στο

οποίο αφορά ο προϋπολογισμός.

iii) Συνοπτική κατάσταση του προϋπολογισμού που ψηφίζεται δημοσιεύεται και σε μια τουλάχιστον τοπική εφημερίδα.

iv) Παράλειψη της δημοσίευσης των προβλεπομένων από το π.δ. της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3146/2003 στοιχείων του προϋπολογισμού δεν επηρεάζει το κύρος της σχετικής απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

v) Προβλέπεται ότι, στην περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις, που επιβάλλονται με την παρ. 5 του άρθρου 219 του π.δ. 410/1995 (κατάρτιση και υποβολή του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας κατά τα προβλεπόμενα, σύγκληση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου εντός του Νοεμβρίου για την ψήφιση του προϋπολογισμού) οι υπαίτιοι υπέχουν αστική και πειθαρχική ευθύνη για παράβαση καθήκοντος κατά τις διατάξεις των άρθρων 183-186 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος.

στ. Ορίζεται ότι, μαζί με τον προϋπολογισμό, υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και η εισηγητική έκθεση της δημαρχιακής επιτροπής ή του προέδρου της κοινότητας, μαζί με όλα τα στοιχεία που δικαιολογούν τις εγγραφές του προϋπολογισμού και προσδιορίζουν το ύψος αυτών.

ζ. Με την κ.υ.α., με την οποία καθορίζεται ο τύπος προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α., προσδιορίζονται αναλυτικά και τα έσοδα που ανήκουν σε κάθε κατηγορία. Με την ίδια απόφαση επίσης, μπορεί να διακρίνονται τα έσοδα που προορίζονται για επενδύσεις από τα λοιπά έσοδα του δήμου ή της κοινότητας. (άρθρο 25)

3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα στοιχεία που περιλαμβάνει ο λογαριασμός διαχείρισης κάθε οικονομικού έτους των δήμων, τη διαδικασία έγκρισης του ισολογισμού και απολογισμού, των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τον έλεγχο αυτών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την επιβολή κυρώσεων στους υπαίτιους, σε περίπτωση μη υποβολής του απολογισμού και του ισολογισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα υποβαλλόμενα στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού στοιχεία κ.λπ..

Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι, συνοπτική κατάσταση του απολογισμού, του ισολογισμού μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή ή σύνοψης της οικονομικής κατάστασης της παρ. 4 του άρθρου 223 του π.δ. 410/1995, δημοσιεύονται σε τοπική εφημερίδα. (άρθρο 26)

4.a.i) Παρέχεται η δυνατότητα στις κοινότητες της χώρας, στους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων, καθώς και στα ιδρύματα και νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α., να συνιστούν ίδια ταμειακή υπηρεσία με σχετική πρόβλεψη στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτών, μετά από προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

ii) Η ταμειακή υπηρεσία των Ο.Τ.Α., που δεν υποχρεούνται και δεν έχουν συστήσει ίδια ταμειακή υπηρεσία, εξακολουθεί να διεξάγεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, δια μέσου των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, με υπαλλήλους που διατίθενται από τους οικείους Ο.Τ.Α..

iii) Όμοροι δήμοι και κοινότητες είναι δυνατό να συστήσουν κοινή ταμειακή υπηρεσία, συνάπτοντας σχετική σύμβαση διαδημοτικής συνεργασίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του ν. 2539/1997.

iv) Η ταμειακή υπηρεσία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των δήμων και των κοινοτήτων, τα οποία δεν έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, διεξάγεται από αυτόν που ασκεί την ταμειακή υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας που τα έχει συστήσει.

β.ι) Οι διατάξεις του α.ν. 1819/1951 περί του τρόπου διεξαγωγής των συναλλαγών με το Δημόσιο, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα χρέα προς τους Ο.Τ.Α., που έχουν ίδια ταμειακή υπηρεσία.

ii) Οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 2130/1993, περί εισπράξεως από τις Δ.Ο.Υ. προστίμων που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των διατάξεων του ν. 2094/1992, του ν.δ. 805/1971 και του α.ν. 170/1967 εφαρμόζονται, χωρίς να απαιτείται η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, περί ανάθεσης σε Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες της είσπραξης των εσόδων των ειδικών δημοσίων υπηρεσιών κ.λπ., που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 2362/1995.

iii) Οι δήμοι που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία και υπηρεσία ύδρευσης ή επιχειρησης ύδρευσης, μπορούν να συνεισπράττουν με τους λογαριασμούς ύδρευσης και άλλα βεβαιωμένα χρέα από τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

iv) Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται τα όρια των οφειλών προς τους Ο.Τ.Α., μέχρι τα οποία αμελείται η ταμειακή βεβαίωσή τους και η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης.

γ.ι) Στους οφειλέτες των δήμων και των κοινοτήτων παρέχονται, σε κάθε περίπτωση, οι διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής των οφειλών τους, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει για τους οφειλέτες του Δημοσίου. Στους οφειλέτες των Ο.Τ.Α., των οποίων η τελωνειακή υπηρεσία διεξάγεται μέσω των Δ.Ο.Υ., αρμόδια όργανα για τη χορήγηση των ανωτέρω διευκολύνσεων είναι αποκλειστικά αυτά που ισχύουν και για τους οφειλέτες του Δημοσίου.

ii) Το παράβολο που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998 [5 ο/ο επί του ποσού της προς ρύθμιση βασικής οφειλής, που κυμαίνεται μεταξύ 5.000 και 300.000 δρχ. (14,67 - 880,41 ευρώ)], όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά, κατατίθεται υπέρ του οικείου δήμου ή της κοινότητας. (άρθρο 27)

5. Ρυθμίζονται διάφορα θέματα δημοτικής και κοινοτικής διαχείρισης. Μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα εξής:

a.i) Το ποσό που μπορεί να διατηρεί στο Ταμείο ο δημοτικός ή κοινοτικός ταμίας, σε μετρητά, ορίζεται με υπουργική απόφαση. Τα υπόλοιπα κατατίθενται και σε προθεσμιακό λογαριασμό πιστωτικού ιδρύματος.

ii) Απαγορεύεται η τοποθέτηση των ταμειακών διαθεσίμων δήμου ή κοινότητας σε τραπεζικά και χρηματοοικονομικά προϊόντα, πλην των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου.

β.ι) Αυξάνονται τα ποσά της πάγιας προκαταβολής που μπορεί να συνιστάται κατά τις διατάξεις του άρθρου 234 του π.δ. 410/1995.

ii) Για τις προμήθειες, τις εργασίες και τις μεταφορές, που πληρώνονται από την προαναφερόμενη πάγια προκαταβολή, αξίας μέχρι 400 ευρώ, δεν απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης που προβλέπει η ισχύουσα κατά περίπτωση νομοθεσία, ούτε η σύνταξη μελέτης

ή τεχνικών προδιαγραφών.

iii) Στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των δήμων και κοινοτήτων, που προέκυψαν από συνένωση Ο.Τ.Α., κατά τις διατάξεις του ν. 2539/1997, μπορεί να συνιστάται πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού που κατανέμεται σε κάθε διαμέρισμα. Με την απόφαση σύστασης της πάγιας προκαταβολής, ανατίθεται η διαχείριση αυτής στον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου ή στον πάρεδρο της κοινότητας. Το συνολικό ποσό της πάγιας προκαταβολής για όλα τα διαμερίσματα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ορίζεται κάθε φορά για το δήμο ή την κοινότητα.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο δήμων και κοινοτήτων, που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, να απαλλάσσει, με αιτιολογημένη απόφασή του, τους οφειλέτες από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής χρεών, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

δ. Με κ.υ.α. που εκδίδεται εφάπαξ, μπορεί να τροποποιηθούν οι διατάξεις του π.δ. 315/1999, οι οποίες αναφέρονται στον τύπο και το περιεχόμενο του προϋπολογισμού των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.. Η εν λόγω κ.υ.α. εκδίδεται μετά από γνώμη της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.). (άρθρο 28)

6. Ρυθμίζονται διάφορα θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες των οργάνων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα εξής:

α.i) Ο δήμαρχος και ο πρόεδρος κοινότητας και τα μέλη του δημοτικού και του κοινοτικού συμβουλίου δεν θεωρούνται υπόλογοι κατά την έννοια του άρθρου 25 του π.δ. 774/1980.

ii) Προσδιορίζονται οι πειριπτώσεις, κατά τις οποίες θεωρείται ότι συντρέχει βαρεία αμέλεια των ανωτέρω.

iii) Ο δήμαρχος και ο πρόεδρος της κοινότητας δεν ευθύνονται για αποφάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που εκτελούν, εφόσον δεν συμμετέχουν οι ίδιοι με την ψήφο τους στην έκδοσή τους.

β. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της δημαρχικής επιτροπής που αναφέρονται στην έγκριση δαπανών και στη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του οικείου δήμου.

γ. Προβλέπεται ότι, για την παραγραφή των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α. α' βαθμού έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που διέπουν την παραγραφή των αξιώσεων κατά του Δημοσίου. Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει μεγαλύτερο χρόνο παραγραφής των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α., καταργείται.

Ο νόμιμος τόκος και ο τόκος υπερημερίας κάθε οφειλής των ανωτέρω Ο.Τ.Α. ανέρχεται στο ποσοστό που ορίζεται για τις αντίστοιχες οφειλές του Δημοσίου.

(άρθρο 29)

Γ. ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

α. Απαλλάσσονται από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις: i) οι ληξιπρόθεσμες, μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ελληνικό Δημόσιο, ii) οι υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων προς το Ι.Κ.Α., ΤΥΔΚΥ και ΤΑΔΚΥ από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, εφόσον ο οικείος Ο.Τ.Α. καταβάλει εφάπαξ το

ποσό της βασικής οφειλής του, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έκτου μήνα από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, του μήνα της δημοσίευσης θεωρουμένου ως πρώτου.

β. Παρέχεται η δυνατότητα εξόφλησης, με σύναψη δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, των ληξιπρόθεσμων, μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, υποχρεώσεων των δήμων και κοινοτήτων προς:

i) τις Δ.Ε.Κ.Ο.,

ii) τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα κρατικά και ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα για οφειλές που προέκυψαν από την εκτέλεση έργων, προμηθειών ή τη σύνταξη μελετών, σύμφωνα με τις κειμενες διατάξεις,

iii) το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις οφειλές από δάνεια που τους έχει χορηγήσει, καθώς και για ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο,

iv) τους εργαζόμενους στους οικείους Ο.Τ.Α., καθώς και υποχρεώσεων των εν λόγω Ο.Τ.Α. που έχουν προκύψει από οποιαδήποτε αιτία, εφόσον αυτές έχουν επιδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

γ. Με δάνειο που χορηγείται επίσης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών, από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, ρυθμίζονται, μετά από αίτηση του οικείου δήμου ή κοινότητας και τα υφιστάμενα μέχρι τον ανωτέρω χρόνο χρεωστικά ανοίγματα των Ο.Τ.Α. αυτών, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Μετά την παρέλευση άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να βεβαιώνει οίκοθεν τα ανωτέρω χρεωστικά ανοίγματα στις οικείες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες.

δ. Το επιτόκιο των προαναφερόμενων δανείων ορίζεται με βάση τα τρέχοντα επιτόκια των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αναπροσαρμόζεται την 1/1 κάθε έτους υποχρεωτικά, με αποφάσεις του Δ.Σ. του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Ειδικά το αρχικό επιτόκιο ορίζεται με βάση το μέσο όρο του πρώτου εξαμήνου του 2003.

ε. Καταργείται η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 2744/1999 και ορίζεται ότι, όλα τα δάνεια που αναφέρονται στην καταργούμενη διάταξη, αναπροσαρμόζονται επίσης την 1/1 κάθε έτους, υποχρεωτικά, με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

στ. Η κατά τις προηγούμενες περιπτώσεις αναπροσαρμογή, γίνεται με βάση το μέσο όρο του επιτοκίου του προηγηθέντος εξαμήνου των ομολόγων δεκαετούς διάρκειας, που υπολογίζεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Δ/νση Δημοσίου Χρέους) ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.Δ.Η.Χ.) και αφορά στα τρέχοντα επιτόκια (απόδοσεις) δεκαετούς διάρκειας. Τα ανωτέρω επιτόκια προσαράνονται κάθε φορά κατά 0,5.

ζ. Το προϊόν των προαναφερόμενων δανείων, απαγορεύεται να διατίθεται για οποιονδήποτε άλλο σκοπό και εγγράφεται σε ειδικό κωδικό του προϋπολογισμού του οικείου δήμου ή κοινότητας με τίτλο «Δάνειο του νόμου ..../2003 για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών». Οποιαδήποτε εντολή πληρωμής σε βάρος του κωδικού αυτού, που αντίκειται στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, είναι άκυρη και ο δημοτικός ή κοινοτικός ταμίας υποχρεούται να μην την εκτελέσει.

η. Καθορίζονται οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στους οποίους δύνανται να χορηγούνται τα δάνεια που προαναφέρο-

νται, με βάση τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους και τα τακτικά τους έσοδα που παρακρατούνται ετησίως από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για εξόφληση άλλων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεών τους.

θ. Το ύψος και ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου καθορίζονται κατά τρόπο ώστε η ετήσια τοκοχρεωλυτική δόση εξόφλησής τους να μην υπερβαίνει το 15% ή το 30% των τακτικών εσόδων των δήμων και κοινοτήτων των περιπτώσεων α΄ και β΄ αντίστοιχα της παραγράφου 7 του άρθρου 30.

ι. Παρέχεται η δυνατότητα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, να αποφασίζει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τη χορήγηση δανείων σε δήμους και κοινότητες, με χρόνο εξόφλησης μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) ετών, εάν από την εν γένει οικονομική κατάσταση του οικείου δήμου ή κοινότητας, προκύπτει ότι, με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται καλύτερα η ομαλή εξυπηρέτηση του δανείου. Επίσης δύναται να χορηγείται περίοδος χάριτος έως 12 μήνες, χωρίς επιβάρυνση σε όλα τα δάνεια του παρόντος άρθρου.

ια. Η εξόφληση των δανείων γίνεται με παρακράτηση από τα έσοδα των οικείων δήμων και κοινοτήτων που προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) του v. 1828/1989 (ΦΕΚ 2Α'). Η παρακράτηση γίνεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σε περίπτωση που τα έσοδα από τους Κ.Α.Π. δεν επαρκούν για την εξόφληση του δανείου, η εξόφληση μπορεί να γίνεται με παρακράτηση άλλων εσόδων των δήμων και κοινοτήτων που είναι δυνατόν να εκχωρηθούν.

ιβ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α., των διαδικασιών και των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την εφαρμογή των προαναφερόμενων ρυθμίσεων, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας (άρθρο 30).

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1.a. Χορηγείται ειδική θεώρηση εισόδου, σε αρχηγούς οργανωμένων ομάδων τουρισμού (Tour Leader) μετά από σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Τουρισμού της οικείας Περιφέρειας, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν στο Ελληνικό Προξενείο του τόπου κατοικίας τους αίτηση, συνοδευόμενη από τα οριζόμενα δικαιολογητικά.

Η χορηγούμενη στους ανωτέρω άδεια διαμονής, επέχει και θέση άδειας εργασίας, χορηγείται δε κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 8 παρ. 5 του v. 2910/2001) για χρονικό διάστημα που δε θα υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες και δεν ανανεώνεται στο ίδιο έτος.

β. Επίσης, με απόφαση του οικείου Γραμματέα Περιφέρειας, χορηγείται βεβαίωση νόμιμης διαμονής σε αλλοδαπούς ή και τέκνα αλλοδαπών, που γεννήθηκαν ή κατοικούν επί μακρόν στην Ελλάδα και σε όσους το αίτημά τους για χορήγηση ασύλου απορρίφθηκε και υπήχθησαν στη διαδικασία του άρθρου 66 του v. 2910/2001, εφόσον ο εφοδιασμός τους με διαβατήριο από τις Προξενικές Αρχές της χώρας τους είναι αποδεδειγμένα αδύνατος. Η βεβαίωση αυτή αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και δεν αποτελεί ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ταξιδιωτικό έγγραφο. Η αίτηση για τη χορήγηση της ανωτέρω βεβαίωσης, υπόκειται στην καταβολή παραβόλου, σύμφωνα με το άρθρο 71 παρ. 1 περ. α΄ του v. 2910/2001. (άρθρο 31)

2. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται διατάξεις του v. 2910/2001 και ορίζονται τα εξής:

α. Δεν απαιτείται ειδική θεώρηση εισόδου όταν πρόκειται για ανανέωση άδειας διαμονής, που αφορά σε εργασιακό καθεστώς διαφορετικό εκείνου για το οποίο έχει χορηγηθεί και η αντίστοιχη άδεια διαμονής και εφόσον πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Η διαδικασία αυτή δεν αφορά στους κατόχους άδειας διαμονής για λόγους σπουδών. Άδειες διαμονής που χορηγήθηκαν σύμφωνα με την ανωτέρω πρόβλεψη, θεωρούνται νόμιμες.

β. Η εξέταση λόγων που αναφέρονται στη δημόσια τάξη και ασφάλεια, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ανανέωση της άδειας διαμονής αλλοδαπού, με εξαίρεση τη μετατροπή της σε αορίστου διάρκειας. Η ύπαρξη των ανωτέρω λόγων, αποτελεί νόμιμη αιτία ανάκλησης της άδειας διαμονής, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου, στο οποίο αναφέρονται.

γ. Η χορήγηση άδειας εργασίας από την αρμόδια Υπηρεσία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ισχύει υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, σε οποιονδήποτε νομό της χώρας.

δ. Η ανανέωση της άδειας διαμονής, μετά την πάροδο δύο (2) ετών (αντί του ισχύοντος χρονικού διαστήματος των έξι (6) ετών), από τη χορήγηση της αρχικής άδειας, γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας (αντί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης) ανά διετία και έχει ισόχρονη διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα, μπορεί να χορηγείται άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας.

ε. Η άδεια διαμονής μέλους αλλοδαπού για λόγους οικογενειακής συνένωσης χορηγείται στο εξής, για χρονικό διάστημα ίσο με την άδεια διαμονής του κύριου κατόχου και ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του, με εξαίρεση την περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας, οπότε η συνδρομή της δεκαετίας, θα πρέπει να συμπληρωθεί αυτοτελώς για κάθε μέλος της οικογένειας του αλλοδαπού, σύμφωνα και με τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

στ. Για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας σε μέλη οικογενείας αλλοδαπού, εφαρμόζεται αναλόγως η ρύθμιση του άρθρου 31 του υπό ψήφιση νόμου, μετά την προσκόμιση της άδειας διαμονής.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα για την ανανέωση των άδειών διαμονής που χορηγούνται για ανθρωπιστικούς λόγους για έναν από τους λόγους του v. 2910/2001, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι, για τους οποίους εκδόθηκαν ή εφόσον τούτο έχει ορισθεί με την απόφαση χορήγησης της άδειας.

η. Ορίζεται ότι, μετά την πάροδο δύο (2) ετών από τη χορήγηση της αρχικής άδειας εργασίας, η άδεια αυτή έχει διετή διάρκεια (άρθρο 32).

Γ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

1.a. Παρέχεται η δυνατότητα εκποίησης, χωρίς δημοπρασία, δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, κατέχονται αυθαίρετα από δεκαετίας τουλάχιστον και καλλιεργούνται συστηματικά ή έχουν δενδροφυτευτεί. Η εκποίηση γίνεται στους αυθαίρετα κατέχοντες, ύστερα από σχετική αίτηση τους, που υποβάλλεται στον ιδιοκτήτη

δήμο ή κοινότητα.

β. Επιτρέπεται, επίσης, η εκποίηση άνευ δημοπρασίας, δημοτικών ή κοινοτικών εκτάσεων που έχουν καταληφθεί μέχρι το έτος 1990 και κατέχονται κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου. Η εκποίηση γίνεται προς τους κατέχοντες τις εκτάσεις αυτές, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

γ. Το τίμημα των εκποιούμενων εκτάσεων καθορίζεται με απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και ισούται με την αντικειμενική τους αξία.

δ. Το τίμημα της εκποίησης μειώνεται κατά ποσοστό 50% ή και 70% στις περιπτώσεις, που ο κάτοχος είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργός ή πολύτεκνος ή συνδυάζει και τις δύο ιδιότητες, όπως ειδικότερα ορίζεται.

ε. Για την εκτίμηση της αξίας των εκποιούμενων εκτάσεων, δε λαμβάνεται υπόψη η αξία των επικείμενων κτισμάτων που έχουν ανεγερθεί ή άλλων βελτιώσεων, που έχουν πραγματοποιηθεί από τον αυθαίρετο κάτοχο.

στ. Η εκποίηση της έκτασης σε κάθε περίπτωση είναι δυνητική για τους δήμους ή τις κοινότητες και αυτοί/ές δύνανται να αρνηθούν αυτή, αν κρίνουν ότι, η έκταση είναι απαραίτητη σ' αυτούς για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η παραχώρηση στον αιτούντα, άλλου δημοτικού ή κοινοτικού ακίνητου, ίσης αξίας. (άρθρο 33)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 2.237.700 ευρώ περίπου που αναλύεται ως εξής:

α. 2.210.000 ευρώ από τη σύσταση στο Ελεγκτικό Συνέδριο εκατόν είκοσι (120) θέσεων προσωπικού ΠΕ κατηγορίας και είκοσι τεσσάρων (24) θέσεων ΔΕ κατηγορίας Χειριστών Η/Υ. (άρθρο 24 παρ. 8)

β. 15.000 ευρώ από την καταβολή επιδόματος θέσης σε είκοσι επτά (27) Προϊσταμένους Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω της ισάριθμης αύξησης των θέσεων αυτών. (άρθρο 24 παρ. 8)

γ. 12.700 ευρώ από την αύξηση κατά δώδεκα (12) των θέσεων Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. (άρθρο 24 παρ. 8)

2. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή δαπανών μετακίνησης στο προσωπικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου που μετακινείται για τη διενέργεια καταστατικού επιτόπιου ελέγχου των δαπανών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται στο ποσό των 200.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 24 παρ. 1 και 4)

3. Ενδεχόμενη εφάπαξ δαπάνη κατά τα έτη διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, από τυχόν καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και της Επιτροπής Ελέγχου Εκλογικών Παραβάσεων. Η ανωτέρω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. και εκτιμάται στο ποσό των 70.000 ευρώ (άρθρα 14 και 15).

4. Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων από την είσπραξη των προστίμων που τυχόν επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 4, 15 παρ. 3 περ. γ' και η', 17, 18, 20 παρ. 1 και 2, 21 παρ. 1β.

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών αναφερόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 φορέων

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη μετατροπή σε χρηματικές των ποινών φυλάκισης που τυχόν επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3 παρ. 2, 4 παρ. 3, 8 περ. α' και β', 14 παρ. 5, 20 παρ. 3.

Γ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Α., του ΤΥΔΚΥ και του ΤΑΔΚΥ

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη χορηγούμενη απαλλαγή των οφειλών Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς το Δημόσιο και τους ανωτέρω φορείς, από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις, με αντίστοιχη αποτροπή δαπάνης των εν λόγω Ο.Τ.Α.. Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εκτιμάται στο ποσό των 500.000 ευρώ για το Δημόσιο, των 100.000 ευρώ για το Ι.Κ.Α., των 500.000 ευρώ για το ΤΥΔΚΥ και των 75.000 ευρώ για το ΤΑΔΚΥ. (άρθρο 30 παρ. 1)

Δ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης και του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής

1. Απώλεια εσόδων από: i) την ανανέωση της άδειας διαμονής αλλοδαπών, μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την αρχική χορήγηση της, ανά διετία και τη μη ανανέωση αυτής μετά από δεκαετή συνολική παραμονή του αλλοδαπού στην Ελλάδα, λόγω μετατροπής της σε αόριστης διάρκειας (άρθρο 32 παρ. 3), ii) τη χορήγηση της άδειας διαμονής μελών αλλοδαπών για λόγους οικογενειακής συνένωσης, για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο, για το οποίο ισχύει η αντίστοιχη άδεια του κυρίου κατόχου (άρθρο 32 παρ. 5), iii) η χορήγηση της άδειας εργασίας για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, μετά την πάροδο διετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας. (άρθρο 32 παρ. 8)

2. Αύξηση εσόδων από την είσπραξη του παραβόλου του άρθρου 71 παρ. 1 περ. α' του ν. 2910/2001 για τη χορήγηση: i) άδειας διαμονής σε αρχηγούς οργανωμένων ομάδων τουρισμού (Tour Leader) και ii) βεβαίωσης νόμιμης διαμονής σε αλλοδαπούς ή τέκνα αλλοδαπών, που γεννήθηκαν ή κατοικούν στην Ελλάδα, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 31. (άρθρο 31 παρ. 1 και 2)

E. Επί του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

1. Ετήσια δαπάνη από τη δημοσίευση σε τοπική εφημερίδα μιας (1) συνοπτικής κατάστασης του προϋπολογισμού, του απολογισμού, του ισολογισμού μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή (για όσους Ο.Τ.Α. εφαρμόζουν το κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των δήμων και κοινοτήων). (άρθρα 25 παρ. 7 και 26 παρ. 4)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη δαπανών συνεδρίων και συναντήσεων, που οργανώνονται από δήμους ή κοινότητες και σχετίζονται με την εδαφική τους περιφέρεια ή συνδέονται με την προαγωγή συμφερόντων των Ο.Τ.Α. αυτών ή εξυπηρετούν πολιτιστικά και

πνευματικά ενδιαφέροντα των κατοίκων τους.

(άρθρο 25 παρ. 2)

3. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τυχόν καταβολή τοκοχρεωλυσίων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την εξόφληση δανειακών υποχρεώσεων, που προκύπτουν από τη σύναψη δανείων για την εξόφληση συγκεκριμένων υποχρεώσεων και την κάλυψη των υφιστάμενων μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου χρεωστικών ανοιγμάτων στο ανωτέρω Ταμείο, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του Ταμείου αυτού.

(άρθρο 30 παρ. 2 και 3)

4. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από την εκποίηση δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων προς τους αυθαιρέτως κατέχοντες, λόγω της είσπραξης μειωμένου τιμήματος, στην περίπτωση που αυτοί είναι πολύτεκνοι ή κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί ή έχουν και τις δύο αυτές ιδιότητες.

(άρθρο 33 παρ. 3)

5. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων δήμων και κοινοτήτων, που διαθέτουν ίδια ταμειακή υπηρεσία, σε περίπτωση απαλλαγής των οφειλετών τους από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής χρεών, μετά από σχετική απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

(άρθρο 28 παρ. 4)

6. Αύξηση εσόδων από την είσπραξη του παραβόλου της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2648/1998.

(άρθρο 27 παρ. 3)

7. Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων, με αντίστοιχη μείωση της περιουσίας, από την παροχή δυνατότητας εκποίησης, άνευ δημοπρασίας, δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων, που κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου κατέχονται αυθαίρετα, στους αυθαίρετα κατέχοντες.

(άρθρο 33)

8. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη μεγαλύτερου τόκου στην περίπτωση κατάθεσης των ταμειακών διαθεσίμων σε προθεσμιακό λογαριασμό πιστωτικού ιδρύματος ή τράπεζας.

(άρθρο 28 παρ. 1)

9. Αποτροπή δαπάνης από τον καθορισμό του νόμιμου τόκου και του τόκου υπερημερίας, που καταβάλλουν για τις οφειλές τους οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε επίπεδο αντίστοιχο με εκείνο, που ισχύει για τις οφειλές του Δημοσίου

(άρθρο 29 παρ. 5)

10. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης σε περίπτωση σύστασης κοινής ταμιακής υπηρεσίας από όμορους δήμους και κοινότητες.

(άρθρο 27 παρ. 1)

ΣΤ. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (ν.π.δ. μη επιχρηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Απώλεια εσόδων από τον επανακαθορισμό (μείωση) του επιτοκίου με το οποίο αναπροσαρμόζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από το Ταμείο προς τους δήμους και κοινότητες, Δ.Ε.Υ.Α. και λοιπές δημοτικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 2744/1999, με αντίστοιχη αποτροπή δαπάνης των ανωτέρω φορέων, λόγω καταβολής μειωμένων τοκοχρεωλυσίων για την εξυπηρέτηση των εν λόγω δανείων (άρθρο 30 παρ. 5β). Το ανωτέρω οικονομικό αποτέλεσμα εκτιμάται ετησίως στο ποσό των 5.975.000 ευρώ, και θα βαίνει μειούμενο προϊόντος του χρόνου εξόφλησης των δανείων.

2. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του Ταμείου, σε περίπτωση χορήγησης των δανείων του άρθρου 30 με περίο-

δο χάριτος μέχρι δέκα οκτώ (18) μηνών και χωρίς επιβάρυνση των Ο.Τ.Α. α' βαθμού (άρθρο 30 παρ.9).

Ζ. Επί του προϋπολογισμού Κοινοτήτων, συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων, ιδρυμάτων και νομικών προσώπων Ο.Τ.Α.

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη σύσταση ίδιας ταμειακής υπηρεσίας που εξαρτάται από σχετική τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων αυτών.

(άρθρο 27 παρ. 1)

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 2003

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης